

Brassói Lapok

Ára 5 lei

Hétfő
1931 * július 20

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

163. szám
XXXVII. évtolyam

Ára 5 lei

Les silences du colonel — Argetoianu

Irtá: Tanódy Endre

Az eredeti szöveg úgy szól, hogy „Les silences du colonel Bramble” és magyarul azt jelenti, hogy Bramble ezredes hallgatásai. Ez a Bramble ezredes egy Maurois könyv hőse, aki folyton hallgat, mert angol gentleman és angol katonatiszt, azaz dupla gentleman.

A háború alatt egy angol tiszt kaszinóban játszódik le az, ami ebben a könyvben le van írva, és amiben az a lényeg, hogy milyen önuralommal és formatökéllyel tud egy angol ur az élet és halál nagy kérdései fölé kerekedni, főként aztálta, hogy nem beszél róluk. Ebédelnek, gramofonoznak, és — elesnek, miután előbb gondosan megborotválkoztak és anélkül, hogy egyébről szó esne közöttük, mint a legapróbb és legsúlytalanabb kérdésekről. A legkevesebbszer természetesen a címűs, Bramble ezredes szólal meg és a mestéri feladat éppen az volt: — megírni ezt a hallgatást.

„Argetoianu ezredes hallgatásai” címen — ha jól tudom, Argetoianu magasrangú katona is, talán éppen ezredes — éppen ilyen könyvet lehetne írni, ami egyben a lezárult parlamenti ülészek igaz története is volna és a hőse azért lehetne Argetoianu, mert Jorga tanár uron kívül mindenki tudja, hogy ő a kormány feje, mert neki volt csak igazán komoly elhallgatni valója és mert ezt a hallgatást ezáltal ő vitte Bramble-t is megszégyenítő tökéletességre.

Hónapokkal azelőtt, hogy Jorga tanár ur az Argetoianu kormányát megalkototta, az ezredes nagyon érdekes nyilatkozatokat tett. Az egyikben — visszavonás előtt — az volt, hogy a jelenleg forgalomban levő bankjegymennyiséggel Románia közgazdasága nem kelthető életre, visszavonás után, — mivel ez köznyelven inflációt jelent, a mi Európában rendőrileg pedig tilos — benne maradt annyi, hogy az infláció eszközére ő nem gondolt, de a kitűzött célt, a bankjegyszaporítást, feltétlenül megvalósítandónak tartja.

A másik nyilatkozatban pedig nem volt mondva, hogy a földbirtokra nehezedő tartozásokat az adósok nem fizethetik vissza a saját erejükből, erre megoldást kell találni még a hitelezők érdekében is, mert különben odavész a követelésük. És meg is adta a konkrét és részletes megoldást: — a tartozások tíz százalékát vállalja magára az állam végleges érvénnyel, negyven százaléka a kamatát vállalja magára huszonöt évre terjedő időre, és az adós ezalatt az idő alatt csak a tartozás fele után viselje a kamatterheket. Vita kerekedett a sajtóban, hogy honnan vegyen az állam fedezetet erre az új teherre, de Argetoianu nem nyilatkozott tovább, ez a határozott és részletekben is kidolgozott program maradt az utolsó szava.

Ezek után a nyilatkozatok után jött a választási hadjárat, melyben a csendesség legkevésbé az Argetoianu szólasszabadságát korlátozta, jött a kormánybemutakozás és jött az ülészek olyan gazdag, változatos és tömött műsorral, amely mellett Barnum is falusi körhintássá törpült volna.

Ez a rengeteg alkalom, körülbelül annyi, ahány tisztí ebédén Bramble ezredes résztvett, mind elmúlt anélkül, hogy Argetoianu a közgazdasági élet és halál eme nagy kérdéseit érintette volna. Ez a két probléma az új Románia második évtizedének két pillére, amint az első évtized két pillére a földreform és a stabilizáció volt. Ezt a két kérdést Argetoianu, mielőtt kormányozni kez-

dett, meglátta és megjelölte, kiemelte és aláhúzta. Azóta hallgat és kormányoz.

De jött az ülészek végén az agrárnap — amint nevezték — a terményértékesítési javaslat tárgyalása — amelynek a vitája csakhamar átcsapott a mezőgazdaságra nehezedő adósságok területeire. Felhangzottak a parlamentben is ugyanazok a kérdések, amelyekről egyébként állandóan végig visszhangzik az ország. Mi lesz a gazdák megfizethetetlen tartozásaival, ki rendezi ezt és hogyan? — Ezekre a kérdésekre a földművelésügyi miniszter válaszolt és ugyanezen kérdésekre Argetoianu ezredes hallgatott. Hogy a földművelésügyi miniszter válasza semmit sem mond, az csak természetes, mert hiszen ha volna megoldás, annak a bejelentését Argetoianu mindenesetre fenntartotta volna magának. Tíz millió dollár van állítólag indulóban nyugatról, ab „ígért” földje, ahogy most Svájcot jogosan

elnevezni lehetne. Ez lenne a földhitelintézet, hét milliárd lejjel és ezzel szemben a földteher becslések negyven-től nyolcvan milliárdig ingadoznak.

A földművelésügyi miniszter szerint a tartozásokból csak azok kerülnek majd rendezés alá, amelyeket üzemi célokra vettek fel, de nem azok, amelyek fényűzés, vagy költségesre vezethetők viszsza. Ezt az osztályozást nehéz lenne igazságosan megejtetni, de annál könnyebb lesz személyi, pártbeli, nemzeti és faji tekintetek érvényesítésére felhasználni. Mindez azonban nem érdekes, különösen addig, míg nincs földhitelintézet és nincsen pénz, ami két külön álló kérdés, mert a kisebbik agrárintézet, a „Banca Agricolurii” már megvan, csak az alapítókéje fogyott el még megalakulás előtt. Mindez egyelőre nem érdekes, csak az az érdekes, ahogyan ezt végig hallgatta Argetoianu, a nagy agrárszannálási terv szerzője és kihirdetője.

Fölénnyel és szemrebbenés nélkül, mint Bramble, azzal az egy eltéréssel, hogy az angol a saját élet-halál problémája előtt őrzi meg a hidegvérét, míg a mi ezredesünk az ország sorskérdéseire hallgatja el a válaszokat előkelő nyugalommal.

Az ország — mondhatjuk az országok — mindenekelőtt adósokból állnak, adósokból, azaz a produktív munka, az egyéni kezdeményezés harci rok-

kantjaiból, akik a termelés első tűzvonalában állottak, míg a pénzkölcsönzők harminc percent kamatot szedtek a gazdasági front mögött. Ezt az első vonalat telibe találta a válság, és azokat, akik gazdasági beruházások és a fejlődésre fordított áldozatok után most adósságban maradtak, ez az adósság most maga alá temeti és maga alá temeti azokat a gazdaságokat is, amelyekben ők ma dolgoznak, a feloszló gazdasági organizmus utolsó életben maradt sejtjeit.

Ez a szomorú, de hatalmas számbeli fölény, amelyre az adósok szert tettek, az agrárországok legközelebbi sorskérdése és leginkább Romániának, a mely ha nem is a terhek relativ nagysága, de teljes desorganizációja és óriási kamatozása címén annyira elől jár.

Lehet, hogy van rá megoldás, lehet hogy nincs, de az bizonyos, hogy az elhallgatás semmiesetre sem megoldás, és az is bizonyos, hogy a teljes elhallgatással azonos, ha Argetoianu helyett Jonecu-Sisesti válaszolt, aki bizonyára nagyon jó miniszter, de nem részese az aktív hatalomnak, amely a mai kormány vezérének a kezén van.

A vezér eddigi hallgatásában kétségkívül sok művészet, sok diplomácia és sok előkelőség van. Az eladósodott gazdák nem művészek és nem diplomata. Ők is fognak-e hallgatni? És meddig?

A Kronstädter Zeitung feltűnő állásfoglalása

„Nincs más hátra, minthogy a százság Gensbe menjen”

Kivántuk volna, hogy képviselőink a parlamentben más hangot ütöttek volna meg

Brassó, július 18.

Minden bizonnyal nemcsak kisebbségi, hanem kormánykörökben is nagy feltűnést és élénk visszhangot fog kelteni a „Kronstädter Zeitung” mai vezércikke, a melyben a lap főszerkesztője, Theil Fritz dr. kiméletlen őszinteséggel állítja össze a Jorga-kormány eddigi, egynegyedévi tevékenységének a mérleget s ennek szaladjaképpen leszögezi, hogy

most már a száz népközösség számára sem maradt más hátra, mint Gensbe menni.

— Szeretnők, ha azt mondhatnánk, — olvassuk a rendkívül keményhangú cikkben —, hogy mindez nem igaz, hogy ezek a büvészkepek az őszi hüvösségben rövidesen nyári délibáboknak bizonyulnak, — de itt a naponta megjelenő hivatalos lap s ebben feketével fehéren látható, mi mindent beszéltek, csináltak és elmulasztottak ebben a parlamentben.

— Minthogy egy nép, amely élni akar, sohasem adhatja át magát a lemondásnak, mi természetesen élesen harcoltunk e törvények sötét, reakciós rendelkezései és kisebbségellenes fendenciája ellen s

azt kívántuk volna, hogy képviselőink a parlamentben is más hangot ütöttek volna meg.

Éppen parlamenti képviselőink e magatartása következtében most tör utat népünk széles köreiből azoknak a veszedel-

mes paragrafusoknak és rendelkezéseknek a felismerése, amelyek ennek a nyári parlamentnek a törvényhozói munkáját jellemzik.

— Isten őrizzen bennünket a barátainktól, ellenségeinktől, majd megvédjük magunkat mi: körülbelül ez a mérlege a Jorga-kormány szűken vett negyedévének.

— Nem tudjuk, melyik a súlyosabb csapás, amelyet az országra és minden polgárára, különösen pedig a kisebbségekre mértek: a közigazgatás centralizmusa, avagy a sovén közoktatási törvénykezés, amelyről egy kiváló száz pedagó-

gus a „Mediascher Zeitung”-ban azt írja, hogy „halálos csapást mért iskolázásunkra” és hogy „további lépés az oktatás teljes elrománosításához”.

— Ugyan mit jelent a bogáncsoknak és gyomnak ilyen aratásában itt-ott egy aranykalász, egy piros pipacs, vagy egy kék buzavirág? A termés, amelyet mint egy tizenkétéves hű munka, mint egy példás állampolgári magatartás, mint egy mintaszerű adózás jutalmául most a Jorga-kormány alatt behordhatni remélünk, kicsuszott kezeinkből. Csak egy maroknyi pelyva maradt.

Forduló pontra jutottunk...

— Népünk tudja, hogy fordulópontjára jutottunk politikánkban, amelynek a már alig komolyan vehető kérésről s koldulástól, panaszkodástól és fenyegetéstől végre át kell térnie a határozott cselekvéshez. Vezetésünknek pedig tudnia kell, hogy mindent kockára tesz, ha megegyezés kiter ama már régen teljesen világos módon kifejezésre jutott népakarat elől, hogy a Gensbe vezető panaszutra kell lépniük. E kérdésről már nem lehet tárgyalni sem a mi politikai vezetésünk és az állami vezetés között, sem pedig saját körünkben. Ezt a kérdést az utóbbi események és belső népi helyzetünk már véglegesen és visszavonhatatlanul eldön-

tötte.

— Népünk nem gondol már természetdásra ebben az államban, de megtanulta a bibliából, hogy minden munkás méltó az ő bérére. Ezt kell most Genfben felpanaszolni, nem pedig Bukarestben ajánlékokat és könyöradományokat koldulni vagy magunkat bizánci módszerekkel áttatni. Itt a termés ideje, — fejeződik be az általános figyelmet érdemlő, bátran és őszinte cikk, amely hangos tanúságot tesz arról az újabb, mély kiábrándulásról, amely a német kisebbséget ezuttal is érte.

S ezek után mit szóljunk mi, a magyar kisebbség?

Tegnap ötven feketeszesz-gyanúsítottat

állítottak elő Kolozsváron, akik közül sokat azonnal letartóztattak

A „Drumul Nou” vádja Man Ielkész ellen

Kolozsvár, július 18

A feketeszesz-ügynek váratlan szenzációja van. Tegnap Kolozsvárra érkezett Varodin szeszügyi vezérinspektor, aki gőzerővel kezdte meg a feketeszesz lehangosítását. Valóságos tömegszériákban vizsgálta a vizsgálóbíró elé a gyanúsítottakat, akiknek nagyrésze előtt azonnal ki is hirdetik a harmincnapos vizsgálati fogság elrendeléséről szóló végzést.

A kolozsvári ügyészség fogháza tele van feketeszeszesekekkel.

Varodin inspektorral történt megbeszélés után Puscariu vizsgálóbíró letar-

tóztatásba helyezte a következő gyanúsítottakat: Jakab Ferenc munkást, Fischer Lajos kereskedőt, Rosenberger József fűszerest, Fazekas János kocsi Lőb Izsák kereskedőt, akinek fia már régebben vizsgálati fogságban van és Weinstein Samut. Kihallgatva ezenkívül de kihallgatás után szabadonbocsátotta Weinstein Gyula péksegédet és Rosenberger Ferenc kereskedőt.

A tegnapi nap folyamán kihallgatott gyanúsítottak száma meghaladja az ötvenet, akiknek elővezetése Kolozsváron óriási feltűnést keltett.

A „Drumul Nou” a kormány kolozsvári lapja, ma egyébként feltűnéstkel-

tő cikkben foglalkozik a feketeszesz-ügy állásával és nem éppen hízogó módon emlékezik meg Man Ielkészről, a még a nemzeti parasztpárti kormány által kinevezett feketeszesz-bizottság elnökéről. Többek között azt állítja a „Drumul Nou”, hogy Kun Andorrt annak idején Man Ielkész ajánlotta a szeszinspektori állásra, még pedig azután már, miután Popovici Mihály pénzügyminiszter egyszer már visszautasította kinevezését.

Értesülésünk szerint Puscariu vizsgálóbíró beidézte a feketeszesz-ügyben Pop Ghitát és Dobrescu Aurélt is.

Aki harminc év óta pénz nélkül él

James Blyth gazdag, de egy pennyje sincs. — A rossz memoria szomorú következménye. — Pénz helyett tyukokkal és tojással fizet

London, július 17.

A Times egyik legutóbbi száma közli az alábbi érdekes riportot, egy James Blyth nevű angol urról.

Blyth ur arról nevezetes, hogy két évtizede úgy él, hogy nem vett pénzt magához. — Egyszer nagyon meggyűlölte a fizető eszközt és egész külön életformát verekedett ki magának.

James Blyth fiatal korában egy textilkereskedőnél dolgozott. Igen megbízható, komoly embernek ismerték, főnöke csak azon sajnálkozott mindig, hogy nem való kereskedőnek. Inkább tengerésznek kellett volna lennie, ott szellemi és testi tulajdonságai jobban érvényesülhettek volna. James Blyth ugyanis jó izomzatú, hatalmas szál ember volt, kis se nyers modorral. Keveset beszélt, nyíltan megmondta mindig, amit akart, s nem volt meg benne az a hajlékonyság, amely a kereskedői pályán szükséges. Bár nem volt tehát kereskedőnek való, főnöke kedvelte, jó szemmel nézte, míg olyan esemény nem történt, amely döntő fordulatot adott James életének.

Egy alkalommal 2500 fonttal elküldték a fiatal embert. Vagy két óra múlva feldúlt arccal tért vissza és rémülten mondta, hogy a pénz vagy elveszett, vagy ellopták tőle, mindenesetre nem tudja, hová lett. A főnök faggatni kezdte, hogy merre ment, egyenesen oda ment-e, ahová küldték, letette-e valahová a táskát, amelyben a pénz volt.

— Nem, — válaszolta. A táskát egy pillanatra sem engedtem ki a kezemből, magamnál tartottam az egész uton, de, amikor kinyitottam, megdöbbenve láttam, hogy a táskák üres.

Többet nem mondott. A főnök ezzel a magyarázattal nem elégedett meg, hanem a feljelentést megtette. A gyanu természetesen Ja-

mes Blythre terelődött, mert hiszen a bankjegyek még sem válhattak levegővé. A gyanu alapján még aznap házkutatást tartottak James lakásán. A házkutatás eredménnyel végződött. Szekrényének alján egy hasonló táskát találtak, amelyben hiánytalanul meg volt az elveszett pénz. Kiderült tehát minden. James sikkasztott és ügyetlen mesével akarta a gyanut magáról elterelni. Nem sikerült, rajta vesztett.

James Blyth nem vallotta be bűnét. Végül kőig tagadta, hogy sikkasztott volna és egészen furcsa indoklással akarta megmagyarázni, hogy hogyan találhatták meg nála a pénzt. Bevallotta: nem mondott igazat, hogy egyenesen oda ment, ahová küldték, a lakása utközbe esett és ő bizony egy percre felszaladt. A táskát letette az asztalra, a másik hasonló táskát mellé és, amikor elment, a két táskát felcserélte, az üresét vitte el, a pénzeset pedig a szekrénybe dobta. Nem tűnt fel neki, hogy a táskák könnyebb, nem érezték, hogy nincsen abban semmi, teljesen meg volt győződve, hogy a pénzt viszi magával. A kapuban az a gondolat támadt, hogy megnézi: a táskában van-e a pénz? Még sem nézte meg. Később azonban biztosra vette és úgy emlékezett: a kapuban saját szemével győződött meg arról, hogy a pénz nála van. Ezért nem tartotta szükségesnek bevallani, hogy egy kis kitérőt csinált és nem is gondolt arra a lehetőségre, hogy ő a két egyforma táskát felcserélte. Csak, amikor a lakásán a rendőrség megtalálta a pénzt, akkor világosodott meg előtte, hogy egy tévedés áldozata. A magyarázatot nem fogadták el, és bizony James Blyth-t elítélték. Amikor a bíróság az ítéletet felolvasta előtte, nem felebbezett, hanem átkozódott, szidta a pénzt és megesküdött, hogy a pénzre életében rá sem néz.

Elkezdődik egy élet pénz nélkül

Amikor James Blyth kiszabadult, esküjét nem felejtette el, hanem tényleg pénz nélkül kezdett élni. Egy penny sem volt a zsebében, amikor az új és furcsaággal teli életnek indult. Nem volt olyan hozzátartozója, akihez nyugodt lélekkel beállíthatott volna s ahol menedéket talált volna addig, amíg pénz nélküli megélhetésre talál. Állás után nézett. — Harminc évvel ezelőtt nem volt nehéz állást kapni és egymásután kereste fel azokat a helyeket, ahol munkát kaphatott volna. — Fel akarták fogadni. De, amikor megmondotta, hogy neki pénz nem kell, hanem adjanak lakást, ellátást és szükséges ruhát, mindenütt nagyot néztek, azt hitték: bolond. Végül egy építőanyagkereskedőhöz került, aki teljesítette James Blyth kívánságát. Kapott egy fél-szerben nyughelyet, adott neki enni és amikor a cipőből a lába kilátszott és a ruhája elrongyolódott, hajlandó volt a kereskedő új cipőt és új ruhát venni neki.

Két és fél évig dolgozott fogcsikorgatva ennel a kereskedőnél. Lakhelye rossz és piszkos volt, a kosztja sovány, cipője és ruhája közszerűség, de James Blyth türt, mert fogadal-

mát nem akarta megszegni és félt attól, hogy nehezen talál másik emberre, aki őt ilyen furcsa feltételek mellett alkalmazná.

Két és fél év múlva szerencsés véletlen segített James Blyth helyzetén. Megismerkedett egy emberrel, akinek közel Londonhoz, háromnegyed óra vasuton, kis háza és hatalmas nagy kertje volt. Ez az ember azt ajánlotta neki, hogy menjen ki a házba lakni, ott a nagy kert, dolgozzék, gazdálkodjék, éljen meg, ahogy tud, de, amit termel, annak fele, bér fejében az övé. Az ajánlatot elfogadta. Huszonhét évvel ezelőtt ment ki a nagyker-tű kis házba lakni, ahol még ma is tartózkodik.

PÉNZ NÉLKÜL IS LEHET MULATNI

James Blyth elkezdett dolgozni. Kora reggeltől késő éjjelig művelte a földet, kerti veteményeket termelt, és elhatározta, hogy csirkefarmot létesít. Amikor a munkához látott, nem rendelkezett semmivel. Ismerőshöz, ismeretlenhez fordult, azzal az igen alázatos kérréssel, hogy adjanak neki kölcsönt: hol egy tyukot, hol egy kakast, hogy vetőmagot és így tovább. Bolondnak tartották, csendes, dolgozó bolondnak, az egyik adott, a másik nem. De valahogy megélt. Előfordult, hogy napokon át egész eledele egy-két tojás volt. De nem csüggedt. Dolgozott, csibéket nevelt, tyukjai szaporodtak és két év után már ott tartott, hogy visszaadta azt, amit kölcsönbe kapott és időközönként azt is megengedhet magának, hogy saját készítésű csirkesültet evett. Egy szóval, valahogyan megélt.

Öt év múltán el és pénzt nem adott ki, pénzt nem vett be. Természetesen nem járt schova, vonatra sem ült, autót nem fogadott, sör, vagy whiskyt nem ivott, nem járt kirán-

dulni, nem szórakozott, azt is elfelejtette, hogy színház és boxmeccs is van a világon. Öt év múlva azonban a megfeszített munkáslét kezdett unalmassá válni és szórakozásra vágyott. De hogyan csinálja pénz nélkül?

Mindenekelőtt többet kell termelnie, hogy szórakozásra is jusson. De egyedül már többet kihozni nem tudott. Munkatársak után nézett és munkásokat fogadott fel, akik vele dolgoztak. A munkásoknak nem adott pénzt, hanem hetenként öt napig dolgoztak és a hatodikon mindegyiknek tojást, csirkét tyukot adott és kerti veteményeket, hogy értékesítsék és a pénzt tartsák meg maguknak, bér fejében. S mert annyit adott, hogy az eladott

A papokat eltiltják a tanítástól, a 35 éve szolgáló tanítókat nyugdíjazzák

Egy vasúti kocsi-ban tartott minisztertanácsot a kormány

Bukarest, július 18.

Ma reggel a kormány összes tagjai Curtea de Argesba utaztak, hogy résztvegyenek I. Ferdinánd király halálának negyedik évfordulója alkalmából rendezett gyászistentiszeleten. A kormány a vonaton minisztertanácsot tartott, melyen néhány igen fontos határozatot hozott.

Először a Piatra-Neamt-on tartandó pótválasztás kérdése került szóba (tudvalevőleg a Nemzeti Bank kormányzó-jává kinevezett Manolescu helyébe választanak új honatját. A kormány nagy meglepetésre úgy döntött, hogy a választáson nem állít jelöltet, sőt egyik jelöltet sem fogja támogatni, tehát a mandátumot az ellenzék szabad prédájául dobja.

Elhatározták, hogy minden miniszteriumban — fascista mintára — külön bizottságot állítanak fel az új törvények alkalmazására. Végül a tegnapi előtti tanító-tüntetéssel kapcsolatos rendőrségi brutalitások kerültek szóba. A tanítókat a kormány megállapítása szerint

jóságokért a munkások még többet kaptak, mint amennyit kereshettek volna akkor, ha bérért szegődnek el, a munkások jól jártak, de jól járt James Blyth is.

Gazdasága nagyjábólodott, egyre több áru állott rendelkezésre és ekkor körutra indult, hogy biztosítsa magának mindazokat az eszközöket, amelyeket egy kulturált és jó anyagi viszonyok között élő ember magának megszerezni kíván. Egymásután felkereste a különböző üzletembereket. Elment a szabóhoz, elment a suszterhez, elment a színházak direktorához, felkeresett egy-két mulatót, s mindenütt előadta, hogy ő állandó kuncsaft, juk, illetve vendégük volna, de neki pénz nincsen, de vannak tyukjai, csirkéi, sok tojása, kerti veteményei és egyezzenek bele, hogy pénzt helyett ezekkel fizessen.

Mindenütt csodálkoztak kérésén, aztán eladta. És James Blyth bőkezű volt. Előlegeket is küldött, néhány száz tojást és baromfit. Bizalmat ébresztett és végre megegyeztek vele. Borsos áron, az igaz, mindent tul-fizetett legalább 50 százalékkal, de a szabó csinált neki elegáns ruhát, a suszter cipőt, a mulatóban mulatott, eljárt a színházba és ő megküldte a tojásokat, a baromfikat Londonba. Így egyezett meg a soffőrrel is. Ha bejön, autón jön be, autón szaladgál a városban, mindenütt udvariasan és szívesen fogadják, mert mindig ugyanazokra a helyekre jár, ahol már ismerik és tudják, hogy, ha nem is fizet, ha nincs is egy pennyje sem mégis jó vendég, akin sokat keresnek.

James Blyth tehát ma már jól él, bár pénz nincsen. Gazdag ember, de olyan gazdag, aki sok mindent nem tehet. Nem mozoghat szabadon. Nem járhat akámerre, mert ahová megy, ismerős helynek kell lennie; olyan, ahol tudják, hogy ki az a James Blyth. Ezt az egyetlen hátrányát érzi csak a pénz-telen életnek, no meg azt, hogy nőtlen maradt, mert egy angol nőt sem vonzott az az élet, amelyet James Blyth él pénz nélkül.

Petre Ghitescu, a közoktatásügyi miniszterium elemi iskolai vezérigazgatójának egyébként felfüggesztett vezetője csodította Bukarestbe.

Ezért Jorga, mint oktatásügyi miniszter Ghitescut ma külön rendeletben szigorú dorgálásra és fizetésének egy-napi megvonására ítélte, ami hasonló állásban a legsúlyosabb fenytés.

Egyébként Jorga szeretne lehetőséget találni arra, hogy az összes tanítókat álláshoz juttassa. A miniszterelnök tervbe vette, hogy

mindazokat a tanítókat, akik betöltötték 35-ik szolgálati évüket, nyugalmába helyezze s a papokat is eltiltja a tanítástól, hogy így az állástalan tanítókat helyhez juttassa.

Hasonlóképpen tervbevette a kormány azt is, hogy nemcsak jövőre nem vesz fel a tanítóképezdék első osztályába növendékeket, mindaddig, amíg az egyensúly helyre nem áll.

Ma a Tanítók Országos Egyesülete a tegnapi előtti brutalitások miatt tiltakozó nyilatkozatot tett közzé a lapokban.

Fontos az olajfogasztóknak!

A tiszta olajbogyókból készült olaj kétségtelenül a legjobb tápszer a higiénia szempontjából és a legkitűnőbb erőforrása a szervezetnek.

Ha olajat vásárló legyen azonban figyelemmel a márkára, mivel Romániában ujabban a szó szoros értelmében elárasztották a piacot különféle olajokkal. Néhány ilyen olajmárka terjesztője a valóságnak meg nem felelő adatokkal dicseri fel cikkét, abban a reményben, hogy így éppoly ismertté és keresetté teheti majd márkáját mint a tényleg világhírnévnek örvendő és nálunk is régóta ismert márkák.

A valódi olajbogyó olaj, amely tényleg el van terjedve a világ minden országában, amint azt a külföldön utazó román kereskedők és kirándulók is megállapították, az:

OLIO SASSO

amelyet teljes bizalommal használhat egészségének előnyére.

A Sasso termékek egyedüli romániai képviselője:

Dante Paolini

București, Str. Vasile Lascar 166.

Telefon 224—84.

Megnyílt! Szz. 209 Uj szálloda!

NEW-YORK

BUKAREST, CALEA GRIVITEI 143
(a Gara de Nord mellett)

és „HOTEL MARNA”, Buzești 3.

Egyágyas szobák 100—120 lejt kétágyas szobák 140—160 lejt, beleértve az összes illeteket. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz, minden lakosztályban parkett, előzőkeny kiszolgálás.

A tisztviselő és utazó uraknak engedmény.

Brüning és Curtius megérkeztek Párisba

A párisi konferencián dől el a világkrízis sorsa

Brüning: „Most vizsgáljuk a sokat hangoztatott nemzetközi szolidaritás”

Új orientáció előtt áll a világpolitika

A német márka nem menekülhet külföldre

Berlin, július 18.

A párisi és londoni események hatása alatt a német gazdasági élet feszültsége pillanatok alatt engedett. A hangulat bizakodóra való fordulását a német piac eseményei jellemzik a leghívebben. Az üzleti forgalom, a kereskedelem és a bankélet, minden vonatkozásban hallatlanul fellendült.

A közönség valósággal megrohanta az áruházakat. A márkától mindenki szabadulni akart s pénzt értékesítő árukba igyekezett fektetni. A vásárlási láz olyan erővel vett erőt a közönségen, hogy az áruházak kapuját időnként le kellett csukni, mert különben életveszélyes tolongás keletkezett volna. Különösen butort és fehérneműt vásároltak.

A bankok forgalmában az az öröndes változás állott be, hogy tegnap már a betétesek bizalma is megnövekedett és nagyszámú betéteket helyeztek vissza a bankokba.

Az inflációs idők emlékeztet az a körülmény, hogy a valutaszpekulációt szigorúan megtiltító rendelkezés ellenére is szubvenciók alakultak ki, amelyek kurtul utakon adnak-vesznek idegen pénznemeket. A rendőrség azonban nagy apparátussal nyomoz ezek ellen és adott esetekben kirendeltetett szigorral jár el a valutaszpekulánsok ellen.

Megnövekedett a vasúti forgalom is. Külföldre ugyan kevesen utaznak, annál nagyobb igyekezettel térnek haza a külföldi fürdőhelyeken nyaraló német állampolgárok, akik most a belföldi üdülőhelyeken töltik el hátralevő szabadságukat. A változás tehát ezen a téren is a német gazdasági élet javát szolgálta.

A birodalmi kormány gazdasági bizottsága pénteken újra ülést tartott s azon a német tökémenekülés megakadályozására vonatkozólag hoztak határozatot. — A tanácskozás eredményét maga Treviranus, a keleti részek minisztere, rádióelőadáson ismertette, s bejelentette, hogy

a birodalmi kormány kötelezővé tette a külföldön elhelyezett német tőkék bejelentését. Akik ennek a kötelezettségnek nem tesznek eleget, fegyházbüntetésben részesülnek.

Hindenburg birodalmi elnök tegnap, az esti órákban, új rendeletet bocsátott ki, ezáltal a sajtó megrendszabályozására. A téves, vagy rosszakaratú közléseket helyreigazító cikkeket a lapok kötelesek a rendelet értelmében ingyen közölni az illetékes fórumok utasítására, amely intézkedik a helyreigazító közlemény betűtípusának és elhelyezésének kérdésében is. A rendelet bizonyos esetekre az elkobzás szankcióját is kilátásba helyezi, a német sajtónak tehát nagy óvatosságra van szüksége a gazdasági közlemények közreadásában.

Az alapján nyugodt polgári Németországban egyedül a kommunisták mozgólódásai okoztak súlyosabb kilengéseket. Több német városban zavargásokat rendeztek, amelyek közül legsúlyosabb a gelsenkircheniek voltak. Itt valóságos barrikádharc fejlődött ki a kommunisták és a rendőrség között.

A kommunisták a tüzharcnak azzal vetették véget, hogy leverték a gázlámpákat és a sötétség leple alatt több élelmiszerüzletet kifosztottak.

A rendőrség órákig tartó küzdelem árán verte szét a tüntetőket. Az áldozatok számáról jelentést nem adtak ki.

A német politikai és gazdasági élet érdeklődése a tegnapi események hatása

alatt teljesen a párisi és londoni tanácskozások felé toldott el. Brüning és Curtius szombaton délután utaznak Párisba, ahová az angol és az amerikai megbízottakon kívül esetleg Grandi olasz külügyminiszter is megjelenik.

Brüning kancellár a Wolff-iroda tudósítójának nyilatkozott a párisi utazás céljáról.

— Olyan megoldást kell találnunk a kialakult helyzetben — mondotta Brüning kancellár —, amely a politikai és gazdasági követelményeket egyaránt kielégíti. Remélem, hogy a párisi és a londoni személyes érintkezések alkalmassá lesznek a sokat hangoztatott nemzetközi szolidaritás igazolására.

A NÉMET PROBLÉMA VILÁG-PROBLÉMA LETT.

Ez a nemzetközi szolidaritás a látszat szerint teljes mértékben át is hatja a vezető hatalmak felelős köreit. Angol és amerikai intervencióra Franciaország is engedett eddigi hajthatatlanságából, hivatalosan szinte önként sietett Németország talpraállásának elősegítéséhez és a világkatasztrófa elhárításához.

A magas diplomácia kulisszái mögött azonban a látszólag talonba helyezett diplomáciai ütköztetések keverése annál

Anglia nem engedheti meg, hogy Középeurópát francia gyarmattá súlyesszék

Hogy ezek a francia sajtóvélemények milyen döntő fontosságúak a nemzetközi politikai helyzet kialakulásának megítélésében, arra az angol lapok adják meg a választ. Ezekből látszik ki legjobban a francia önzetlenség lólabá, amely az egyik kézzel nagyilekűen felajánlott anyagi támogatás ellenében másik kézzel mégis csak fontos politikai és még nagyobb jelentőségű gazdasági egyezményeket akar zsarolni a bajbajutott Németországtól.

Es ez az a pont, ahol az angol politika érdekei a legridegebb összeütközésbe jutnak a francia farkaséval szemben.

Tul a speciális angol érdekek kihangsúlyozásán a londoni sajtó egyöntetűen annak megállapításában, hogy

vége az összes érdekelt államok belátják a német probléma nagy jelentőségét, mert Németország pénzügyi összeomlásának veszedelme nem ismer országhatárokat.

A Daily Herald tegnapi cikke már kertes nélkül bolygatja meg a francia engedetlenség mögött rejtő diplomáciai sakkhúzás értelmét.

— A hétfői londoni konferencián — hangoztatja a Daily Herald — politikai alkudozásokról szó sem lehet. Ezeket Amerika is a leghatározottabban ellenezné. A franciák azt követelik, hogy a német vámjövedelmeket garanciaképpen közvetlenül kössék le. Erre azonban gondolni is örültség, mert Németország nem fogadhat el olyan feltételeket, amelyek a birodalmat lesüllyesztenék a Mandzsu-dinasztia Kinájának, vagy Abdul Hamid Törökországjának nyomoruságos színvonalára.

A Times a garanciák kérdéséről cikkezik. Szerinte valószínű, hogy ezt a kérdést mégis csak felvetik a londoni értekezleten, de csak azért, mert az amerikai kormány a háborús adósságok kérdésének revízióját a leszerelés problémájával akarja összekapcsolni s ehhez a tervéhez a londoni konferencia jóindulatát akarja megnyerni.

Az események sodrában szinte másodrangú fontosságúvá zsugorodott a július 17-re, péntekre összehívott londoni Young-konferencia, amely Németország, Anglia, Franciaország, Olaszország, Belgium, Amerika és Japán megbízottainak részvételével tegnap délután meg is kezdődött. Tekintettel azonban arra, hogy a német probléma szükségessé tette a hétfői

londoni konferenciát, a Young-értekezlet, amely a moratórium elfogadásával felvetődött nemzetközi problémákat vitatta volna meg, lényegesebb kérdést nem is tárgyalt, csupán arra szorítkozott minden munkássága, hogy a kérdéseket előkészítse a hétfői konferenciára. Ezen pedig a Young-értekezletre meghívott miniszterek csak tanácsadóként fognak szerepelni.

PARIS ÉS LONDON

Az események kialakulása folytán a német és az egész világhelyzet megoldása eltolódott a párisi és az azt követő londoni konferenciára.

A végleges döntésnek vagy itt, vagy ott, minden körülmények között be kell következnie.

Erre vonatkozólag a következő jelentések érkeztek:

Laval francia miniszterelnök pénteken este 6 órakor újra kihallgatáson fogadta Hoesch párisi német nagykövetet, akivel Brüning és Curtius érkezésének és fogadtatásának részleteit beszélte meg. A két német államférfi pénteken este utazott el Berlinből Párisba. Indulásuknál megjelent a pályaudvaron a berlini francia és angol nagykövet is. A rendőrség erős készenléttel vonult ki a pályaudvarhoz, de zavargás nem történt.

A német államférfiakat a Gare du Nord pályaudvaron délután 2 órakor Briand külügyminiszter és Poncet külügyi államtitkár fogadták. Brüning és Curtius a párisi német nagykövetségre hajtottak.

A párisi német nagykövettel megállapított

nagyobb erővel és szenvedéllyel folyik tovább a hatásuk alatt a világhelyzet ismét új távlatok felé toldott el alig néhány óra leforgása alatt.

Erről pedig a francia és angol világlapok feltűnést keltő cikkei tájékoztatnak, igaz, hogy csak a sorok között. Fejtegetéseik természetesen a francia államtanács nagyjelentőségű tegnapi határozata körül forognak s belőlük könnyen kiolvasható, hogy az európai politika gerincét alkotó német-francia ellentét most már új fejezetbe változott és átalakult az angol világbirodalom és a francia imperializmus energikus érdekháborújává.

Megdöbbenőn érdekes az, amit például a Petit Parisien ír a francia államtanács határozatairól.

— A kizárólagos német probléma — alapítja meg a Petit Parisien — átalakult európai, sőt az amerikai vonatkozásokat is figyelembe véve világproblémává. — Hoesch párisi német nagykövetnek az a bejelentése, hogy a német államférfiak Párisba akarnak utazni, gyökeresen megváltoztatta a tárgyalások menetét, még pedig kedvező irányban. Igaz ugyan, hogy a francia kormány szélső jobboldali szárnya erősen állást foglalt Brüningék meghívása ellen s ezért Laval miniszterelnöknek végül is formai engedményt kellett tennie. Azt határozták tehát, hogy a német államférfiakat nem hívják meg Párisba a szokásos diplomáciai formásgok betartásával, hanem csak értesítikre adják, hogy a francia kormánynak nincsen kifogása párisi utjuk ellen.

A Petit Parisien feltűnést keltő cikke mellett a Temps vezércikke világít rá legáltalában a francia kormány szándékainak „őszinteségére”.

— Brüning és Curtius párisi útja arra magyarázható — üzenje le a Temps —, hogy a német birodalmi kormány végre belátta annak szükségességét, hogy a nagyszabású pénzügyi támogatással szemben politikai ellenszolgáltatásokat kell nyújtania s hogy Páris és Berlin viszonyát tartós alapokra kell fektetni.

Több párisi lap még azt is megállapítja, hogy a francia államtanács határozatáról kiadott hivatalos jelentésből arra lehet következtetni, hogy a párisi tárgyalások során a francia kormány az eddig tanúsított óvatos és megfontoló magatartás feladásával most már rátér a leghatározottabb politikai cselekvés útjára.

programm értelmében 4 órakor Brüning tett látogatást Laval francia miniszterelnöknél, Curtius pedig Briandnál. Ezeket a látogatásokat megállapítják a ma esti és a vasárnapi értekezletek programját.

Ma, szombaton, csak a német és francia miniszterek tanácskozása zajlik le, míg a vasárnapi konferencia szélesebbkörű lesz, mint-hogy azon Anglia, Amerika képviselői s esetleg a londoni konferenciára utazó Grandi olasz külügyminiszter is részt vesz.

Diplomáciai körökben számolnak azzal az eshetőséggel, hogy az érdemleges döntés már a párisi megbeszélések alatt létrejön.

Ennek magyarázatát mindenesetre Amerika gerinces állásfoglalásában kell keresnünk. — Hoover elnök ugyanis utasította Stimson külügyi államtitkár, hogy közölje a francia kormánnyal az Unió álláspontját: Amerika nem mehet bele abba, hogy a pénzügyi segítség ellenében Franciaország politikai ellenszolgáltatást követeljen Németországtól, mert ez esetben ugy az Unió, mint az angol kormány a német álláspont védelmére sietnek.

Ilyenformán megvan a lehetősége annak, hogy a súlyos jelentőségű problémák méregfogát sikerül kihúzni és úgy pénzügyi, mint politikai tekintetben létrehozni a megegyezést s ezzel a hétfőre összehívott londoni konferencia is lényegében tárgytalanává válik. Diplomáciai körökben mégis az a vélemény alakult ki, hogy ebben a kedvező esetben is elutaznak Londonba az érdekelt hatalmak képviselői, hogy MacDonald kívánságának eleget tegyenek.

BOROTVAPENGE
svéd acél, hiperéles, speciálisan erős
szakáll beretválására alkalmas.

Telefon :
518

„MODERN MOZGÓ” BRASSO

Ma szombaton, vasárnap és hétfőn a diadalmas sikerű 100%-os német beszélőattrakció! Új feldolgozás

„ALRAUNE”

Hans Heinz Ewers regénye. Brigitte Helm parádés filmje, partnere Albert Bassermann. Harold Paulsen. Magyar feliratok.

Western beszélőgép.

Előjáték: Kozák-korus, orosz táncok. Siegfried Arno konferál.

Vasárnap délelőtt 11-1-ig
10-15 lejes helyár
Matiné
Harold Lloyd
A GYÁVA HÓS

Vasárnap délután 3-5-ig
10-15 lejes helyár
Matiné
Asszony vagy szerető
Corinne Griffith-el

A román Rasputin

szenzációs nyilatkozata a megbánított Erdélyről, az erdélyi autonómiáról és arról, hogy hat hónap után belül megint Maniu lesz a miniszterelnök

Bukarest, július 18.

Goga nevezte el a román Rasputin-nak. És Man lelkész, akit a bukaresti politikai körökben, mindenki csak ezzel névvel illet, fölényesen legyintve mondja:

— Igen... tudom, hogy román Rasputinnak neveznek... de nem törődöm vele. Azt is tudom, hogy Goga adta nekem ezt a nevet... akkor még, amikor elkészült a harcban állottunk egymással. Goga aki politikai téren nem tudott kikezdeni, azt hitte, hogy lelkészi állásomban sebezhet meg, ha ezt a nevet adja rám...

A MONARCHIA ARULÓJA A CSILLAGBORTONBEN.

Felhőnyalós szállodai szoba, állig felgombolt fekete papi ruha van rajta. — Homlokába lenőtt fekete haj, sűrű fekete kórszakáll, két feketén csillogó szem. A román Rasputin. Most negyvenkét éves és az erdélyiek Maniu és Vajda után leginkább az ő szavára hallgatnak. A múltja? A háború alatt a bécsi hadbírság letartóztatva, beszállították a szegedi Csillagbortonba. Az volt a vád ellene, hogy hozzájárult ahhoz, hogy Románia a világ-háború alatt nem a központi hatalmak mellett fogott fegyvert, hanem az antant mellé állott.

— Az úgy volt — mondja Man lelkész, — hogy Bécsbe utaztam még mielőtt Romániával háborúba keveredett volna a Monarchia és a román követésen megfordultam néhány szor. Akkoriban Bécsben tartózkodott Vajda is, Stere professzor is oda utazott, ott volt Popovici Aurél is... ott Bécsben mégis szabadabban tudtunk mozogni, mint Erdélyben... — Amikor Románia megindította a Monarchia ellen a háborút, engem letartóztat-

tak és csak a októberi forradalom szabadított ki...

Hétszer egymásután megválasztották képviselőnek. Ma már nem is lehetne a román parlamentet elképzelni — a román Rasputin jellegzetes alakja nélkül. Az egyszerű falusi pópá-képviselő lassanként erdélyi vezérre rúkkol előre. Ha a speciális erdélyi érdekekről van szó, akkor Man lelkész mindig ott lehet látni az első sorban. Maniu és Vajda visszavonulása óta még nagyobb jelentőségre tett ezért a parlamentben. Ma Bukarestben Man lelkész képviseli az elégedetlen Erdélyt.

— Ma az a helyzet — mondja Man lelkész —, hogy az erdélyi ember egy percre sem lehet biztos, hogy sokáig megmaradhat-e állásában. Egyik napról a másikra ki van téve annak, hogy kicserélik és a helyét regáti tisztviselővel töltik ki. Itt van például a tanítók helyzete. Most folynak az üresedésben levő tanítói állások szétosztása. Még nem tudom ugyan a végeredményt, de

egészen biztos vagyok abban, hogy Erdélyben főleg regáti tanítók fognak álláshoz jutni.

Vagy beszéljek arról a régi erdélyi sérelemről, hogy az Erdélyben megüresedett bírói állásokba állandóan csak regátiakat helyeztek el? De itt van egy friss erdélyi sérelem: a pénzügyigazgatóság éléről szisztematikusan eltávolították az erdélyi elemeket. Vezetném sorba a közgazdasági élet terén előfordult sérelmeket: épeken keresztül milyen mostoha elbánásban részesültek az erdélyi bankok! — Biztos vagyok abban, hogy most Anghelescu kormányzó eltávolítása után megint ugyanaz a sors vár az erdélyi bankokra, mint ez előtt...

hiszik, hogy ha mi az autonómia gondolatát felvetjük, ez egyet jelentene azzal, hogy Erdélyt el akarjuk szakítani a Regáltól. Ha az autonómiáról beszélünk — elveszítünk a regáti barátaink bizalmát is. Mi éppen ezért nem autonómiát — hanem decentralizációt említünk. A decentralizáció elvét a regátiak is jobban megértik. És a decentralizáció keretében Erdély érdekeit is meg tudnák védeni. Hogy milyen volna ez a decentralizáció? Mi azt terveztük, hogy a decentralizáció elvét a tartományigazgatóság keretében belül tudjuk megszervezni. De a Jorga-kormány megszüntette az igazgatóságokat. Mi következhetik ezután?

A decentralizációt be kell vezetni a megyék keretében.

Teljesen

autonómiára kell tennünk a megyéket és ott csak az történhet, ami a megye népe tényleg akar.

Igy biztosítva lenne a közös erdélyi vezetés, az egységes erdélyi álláspont. Sajnos, ezt ma csak a közgazgatási törvény megváltoztatása útján érhetjük el és már jelezhetem is, hogy ha kormányra kerülünk, ez lesz az első tennivaló.

A kormányválságra terelődik a szó. A Jorga-kormány válságára. A nemzetipárti Bukarestben tartózkodó korifeusai ma már nyíltan beszélnek arról, hogy

udvari körökben elejtették Jorgát és már nincs távol az idő, amikor Jorga

fövetni fogja a Kormány most eldőlt tagját, a felfelé bukott Manioilescut.

S most feltesszük Man lelkésznek a kérdést: Mikor robban ki a lappangó kormányválság?

— Összel.

Szent meggyőződés, hogy a Jorga-kormány ősszel távozni fog.

De az új kormány a jelenlegi parlament tagjaiból fog alakulni. Ez a kormány vezetni fogja az ország ügyeit az új választásokig. Megszavaztatja a költségvetést. A választások és a következő kormány megalakulása csak március-áprilisra várható. És ebben a kabinetben részt kell venni a liberálisoknak is, mert ez a párt súlyosan angazsálva van a jelenlegi rezsim aktivitásában, mert ez a párt az, mely ma is tartja a Jorga-Argetoianu rezsimet. Vállalnia kell tehát a teljes felelősséget. Sőt: nem is szabad kibujniuk a felelősség alól. Összel, ha Jorga bukni fog az új kormányban döntő szerephez jutnak a liberálisok. És aztán — amint már mondtam —, tavasszal jönnek az új választások. Ezeket pedig már az új nemzeti-parasztpárti kabinet fogja vezetni. Vagy ha ez bármilyen oknál fogva nem következne be, úgy választási kormány alakul és ezt fogja a mi pártunkból alakuló kormány felváltani.

★

Vége a beszélgetésnek. A román Rasputin szemei lázas tüzzel égnek és amikor kimondja ezeket a szavakat: *Tavasza kormányon leszünk*, annyi átható erő, annyi lenyűgöző, szinte hipnotikus meggyőződés csendül ki szavaiból, hogy igazat kell adnunk a költő Gogának, aki a politikus papot — a román Rasputin-nak nevezte.

(f. a.)

Manoilescu miniszterelnök akart lenni, — ezért bukott meg

Csak akkor derül fel egy kissé a román Rasputin arca, amikor említést teszünk arról, hogy Manoilescu volt kereskedelmi miniszter felfelé bukását itt Bukarestben úgy fogják fel, mint Erdély első győzelmét a Jorga-kormány alatt. Állítólag Manoilescunak azért kellett távoznia helyéről és azért tiltották a politikamentes bank-kormányzói állásba, hogy ezzel lecsendesítsék az elégedetlenkedő erdélyi képviselőket.

— Ma találkoztam Manoilescuval — mondja mosolyogva Man lelkész —. Készen mosollyal az arcán szólított meg az új bankkormányzó: *„m'ati mancat fript!”*... — ezt mondta nekem. Magyarul ezt valahogy így fordíthatnám le: *„Szóval sültet megettetek*. Erre én azt feleltem: éppen úgy, ahogy ön kormányzó ur, annak idején sültet megették a mi kormányunkat...

— De miért haragszanak önök annyira Manoilescura?

— Miért? Mert Manoilescu volt az, aki

a pártunk körül a legsötétebb intrikát szőtte. Ő volt az, aki a pártunkat az udvar előtt rossz színben tüntette fel... sok kellemetlenséget okozott nekünk Manoilescu és azt hiszi, elfelejtették neki, amit a Mironescu-kormány bukása körül elkövetett...? Őszinte leszek és bevallom, nem tudom egészen biztosan, hogy mennyiben járultunk mi hozzá Manoilescu bukásához és mennyiben volt Argetoianu oka annak, hogy Manoilescunak mennie kellett. Az történt ugyanis, hogy

az utóbbi időben Manoilescu Argetoianu akarta kikezdeni.

Ez a fiatal és tulbuzduló ambíciója politikai már Argetoianu is félre akarta tölteni és a bizalmas barátai előtt már felfeltette azt a gondolatot, hogy mi lenne, ha belőle — miniszterelnök lenne... És ekkor következett be a bukása. Mondom, nem tudom, hogy Vajda királyi audienciája, vagy a mi akciónk, vagy Argetoianu ellen-intrikája idézte-e elő Manoilescu bukását.

Erdély türelmes... Erdély tud várni... De mindennek van határa

Vajda királyi audienciájáról beszélgetünk. A nemzeti parasztpárti vezér audienciája után nem nyilatkozott a sajtónak és így végeredményben ma sem tudjuk, hogy mi történt Vajda kihallgatása alatt. Erről a kérdésről ezeket mondja Man lelkész:

— Vajda audienciájának az a döntő fontossága jelentősége van, hogy tudomásunkra jutott az a tény, hogy

a király maga akarja javítani a Jorga-kormány hibáit.

A király belátja, hogy a Jorga-kormány által inaugurált ritmushoz nem lehet tovább a dolgok. Nem lehet továbbra is elidegeníteni Erdélyt — a Regáltól. — Igenis döntő jelentősége van annak, hogy a király újra felvette a kapcsolatokat az erdélyi vezérekkel. Már-már ugylátszott, hogy az erdélyi vezérek teljesen kikopcsolódnak a politikai életből... És ma Vajda kihallgatása után Bukarestben az az általános nézet alakult ki, hogy nagyon rövid időn belül beáll a ko-

mányválság és a király már ki is szemelte a Jorga-kormány utódját...

Az utóbbi időben egymásután jelennek meg a fővárosi lapokban cikkek az elégedetlen Erdélyről. Maniu visszavonulása óta az erdélyi probléma állandó cikk-témája a román sajtónak. Erről a kérdésről is van néhány nagyon figyelemreméltó gondolata Man lelkésznek:

— A legutóbbi királyi kihallgatás óta, a mikor egymásután vonultak fel a palotába az erdélyi vezérek, már sokkal bizakodóbban ítéljük meg a helyzetet. Erdély türelmes... Erdély tud várni... de a várakozási idő sem terjedhet a végtelenig és ez a türelem is elfogy egyszer. És hogy mi lesz azután? Nem... nem következik passzívítás. Ez nem fér össze a mi vérmérsékletünkkel. Harcolni fogunk, a saját erőnkre támaszkodva fogjuk a harcunkat megvívni...

VÖRÖSPÖSZTÓ A REGÁTIK SZEMÉBEN.

Az újságíró egészen természetes módon most aziránt érdeklődik, hogy ez a kilátásba helyezett harc, milyen formák között bontakozhatik ki... vajjon az elégedetlen Erdély részéről meginduló harcban még nem vetődött-e fel az autonómia gondolata? Man lelkész ezt a választ adja erre a kérdésre:

— Az autonómia gondolata vörös posztó a regátiak szemében. A regátiak azt

A világ legszebb leánya valószínűleg Romániában él - fényképezze le és vagyont fog nyerni

A nagy Kodak-verseny minden amatőr számára — még a kezdőnek is — egyforma esélyt biztosít a legnagyobb díj elnyerésére. Mert a beküldött fényképek elbírálásánál csakis a felvétel érdekessége a döntő, nem pedig a technikai ügyesség.

A román pályaműveket a nemzeti díjak szempontjából először egy belföldi bizottság fogja megítélni. A nemzeti díj 25000 lei, az első díj, amely mind a hat kategóriában kiosztásra kerül, egyenként 5000 lei, azonkívül kiosztásra kerül még 30 vonzó díj. A kategóriák a következők: 1. gyermekek; 2. tájképek; 3. sportfelvételek; 4. csendélet, épületek, interiőrök; 5. arcképek; 6. állatok.

Minden kategória első nyertesének a felvételét Genfba küldjük, ahol résztvesz a nemzetközi versenyen.

Vegye fényképezőgépét és csináljon augusztus 1-ig minél több felvételt. A pályázók által beküldött felvételek száma nincs korlátozva.

E verseny részletes feltételeit megkaphatja bármelyik fényképészti szaküzletben, vagy írjon értük a következő címre:

A román birdlőbizottság tagjai: Popovici Lili, a Nemzeti Színház tagja, Sadoveanu I. M., író, Minulescu Ion, a Szépüvészet Minisztérium igazgatója és Grant P., a Luceafărul grafikai műintézet művészeti vezetője.

RÉSZVÉTELI SZELVÉNY

Név: _____ (Kérjük nyomtatott betűkkel írni!)

Utca és házszám: _____

Város, község és megye: _____

A fényképező készülék: _____

_____ cég gyártmánya

A film _____ cég gyártmánya

Ezen szelvénnel beküldött képek száma: _____

KODAK NEMZETKÖZI VERSENY
16.000.000 lei díjakban

Ma és holnap
kozákok
a brassói EUROPA kávéházban
Rendes árak. Belépti díj 30 lej.

Borzalmas családi dráma egy temesvári borbély-műhelyben

Ha te elmenekülsz, végzek én magammal — mondotta a léri és átvágta a saját nyakát

Temesvár, július 18.

Hátborzongató módon oldotta meg, másképpen megoldhatatlannak vélt házassági problémáját Pless József temesvári jövevű borbélymester. Pless igen jó anyagi viszonyok között élt, jómenetelű borbélyműhelye és saját háza volt a Magyar-utczában. Családi élete azonban nem volt a legharmónikusabb, s az élete párjával folytatott viszálykodásai végül is megrendítő tragédiává élelődték.

Még eddig ki nem derült okokból támadt heves összeszólalkozás után az 57 éves borbélymester beszaladt a műhelybe s élesre fent borotvájával megölésse fenyegette meg a feleségét. Az asszony halálos ijedtséggel kiszaladt az udvarra és sikoltozva segítségért kiáltott. A férfi nem szaladt utána, hanem a lakásból kikiáltotta:

— Egyikünknek ugyanis el kell pusztulni.

ha te elszaladtál előle, meghalok én! Akik az asszony sikoltásaira az udvaron összeszaladtak, nem is gondoltak arra, hogy nem a pillanatnyilag ekeseredett ember komolytalan fenyegetőzése ez a kiáltás.

A következő pillanatban azonban egy élettelen test zuhanását hallották, s a mikor berohantak a lakásba, borzalmas látvány tárult szemük elé:

hatalmas vértócsában, teljesen álmetszett nyakkal terült el a földön a családi viszálykodás szerencsétlen áldozata.

aki olyan erővel vágta el borotvával a saját nyakát, hogy a feje majdnem teljesen levált a testéről.

Peter Julian és Bocu Sever harca a bíróság előtt

Temesvár, július 18.

Szinte egyidőben két rendkívül jellemző, érdekes beadványt iktattak a temesvári törvényszéken. Ismeretes a harc, amit a kormány új bántási tartományi kormányzója, Peter Julian, és a volt kormányzó, Bocu Sever, minden lehetetlen eszközzel egymás ellen folytatnak.

Bocu azzal vádolja Petert, hogy nem is igazi román, hanem tulajdonképpen francia, akit mindössze az teszi méltóvá a kormányzói tisztésre, hogy valamikor kitűnő eredménnyel nevelte a Bratianu csemetéket.

Ugyanakkor Peter Julian a rendelkezésre álló teljes hatósági apparátussal indította meg a kampányt Bocu ellen, kirol ugyanakkor nem a leghízelgőbb

nyilatkozatokat kockáztatja meg, ahol erre alkalom nyílik.

Ennek a már-már elfajuló harcnak újabb fázisa az említett két beadvány, amelyek egyaránt becsületsértés és rágalmasz címén tesznek panaszt a törvény előtt. Az egyiket Bocu adta be Peter Julian kormányzó ellen, s ebben elpanaszolja, hogy a kormányzó őt egy társaság előtt

tolvajnak és sikkasztónak nevezte. A másikat viszont Peter Julian adta be s ebben elégtételt kér mindazokért a becsületét sértő kijelentésekért, amelyeket sajtó és más uton Bocu Sever róla nyilvánított.

A Bántás közönsége érdeklődéssel tekint a szenzációs ígérkező per elé.

Bukarestben pénteken 60 fok meleget mértek

Nálunk volt a legnagyobb forróság Európában

Brassó, július 18.

A természeti erők titkos játéka folytán egy barátságos északi szél megváltott bennünket

attól a retentő forróságtól, amelyhez hasonlóan alig emlékszenek Európában. Az emberek kezdenek magukhoz térni s csak most lehet számot adni arról, hogy tulajdonképpen milyen tikkasztó volt a meleg. Pedig nekünk itt a hegyek között nagyszerű dolgunk volt például Bukaresthez képest, ahol

pénteken 60 fokos meleget kellett elszövedjenek az utcára kényszerülő emberek.

Ez a nap egyébként is emlékeztet ma rá, hogy az ország történetében, mert ma már megállapítható, hogy az egész Európán végigszálló hőhullám itt érte el kulminációját.

A Filareti termométer 60 fokot mutatott, ami egyben a legmagasabb hőfok, amit valaha is mértek Romániában. Ez a nap

egyben az 1929 februári nagy hideg kontrasztjának tekinthető, amikor mínusz 43 fokos hideget mértek Bukarestben. — Ezzel kapcsolatosan érdekes megállapításokat tesznek a bukaresti lapok. Kimutatják ugyanis, hogy ha figyelembe vesszük a két év előtti nagy hideget és a mostani rekkenő hőséget,

nem kevesebb, mint 102 fokos differencia állapítható meg a legnagyobb hideg és a legnagyobb meleg között, ami a legszélsőségesebb éghajlatú országoknak is dicsőségére válhatik.

Jó, hogy tud vagyunk rajta...

A nagy hőség különösebb aggodalmat keltett a plojesti petroleumfinomítóknál, ahol

az összes tartályokat állandóan hideg vízzel kellett öntözni, nehogy az 57 fokos hőségben felrobbanjanak.

Plojesti és Dramanesti környékén egyébként három halálos áldozata is volt az elviselhetetlen hőségnek.

Budapestben teljes a nyugalom

Jól áll a nagy kölcsön ügye is

Budapest, július 18.

Mint azt már tegnap megírtuk, pénteken reggel az összes magyar bankok megnyitották pénztárait s megkezdtek az előzőleg megjelent s nyilvánosságra hozott ideiglenes korlátozó rendelkezések betartásával a kifizetéseket. Az egész pénteki nap a legnagyobb nyugalomban telt el. Izgalomnak, nyugtalanságnak semmi nyoma sincsen, az összes jogcsúllt génylők megkapták a kívánt pénzüsszeget.

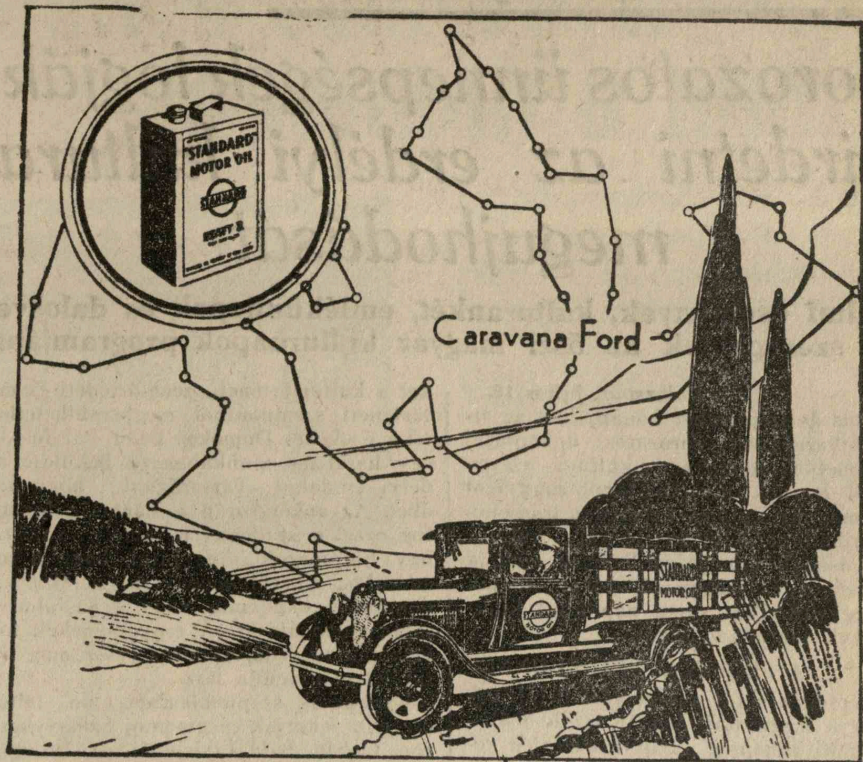
Az egész válság alatt meglepően higgadtan viselkedő magyar közönség ugye szólna teljes lecsillapodását egyrészt a külföldről érkező kedvező kilátásokkal, kecsesítő híreknek tulajdonítják, de igen jó benyomást keltett az is, hogy a

Bethlen és Wekerle tanácskozásairól kiszivárgott hírek szerint

az ötmillió fontos magyar kölcsön ügye is kitűnően áll

és minden valószínűség szerint 8—10 napon belül megvalósul. — Megállapítják, hogy az az általános megenyhülés, ami az utolsó 24 órában a világpiacra jelentkezett, rendkívül előnyösen befolyásolja a magyar pénzügyi helyzetet is.

Igen jellemző a budapesti hangulatra, hogy a pénteki nap folyamán az egyik legnagyobb bankban például mindössze 36.000 pengőt vettek fel s ezzel szemben 9000 pengőt fizettek be betétkeppen. Általában a kivét abszolúte tekintve sem nagy, s ha figyelembe vesszük, hogy három napig teljesen szünetelt a bankforga-

A térképen feltüntetett útvonal minden méterét megteszi a FORD KARAVÁN, amely STANDARD MOTOR OIL-t használ

5000 kilométeres bemutató körutat tesz meg a Ford karaván a legközelebbi három hónap alatt.

Nagyon büszkék vagyunk, hogy a Standard Motor Oil is részes ebben az autószerényben.

A karavánban résztvevő személyautók, teherkocsik és traktorok kizárólag Standard Motor Oilt használnak.

Az Ön kocsijának talán sohasem kell olyan nehézségekkel megbirkóznia, mint a karaván résztvevői-

nek. De jobb szolgálatot, nagyobb megtakarítást ér el, ha Standard Motor Oilt használ.

Amerikában csomagolva és pecsételve. A Standard Motor Oilt a Standard Oil Company of New Jersey rafinálja. Ez a legjobb ajánlólevél, amelyet olaj felmutathat. A román automobilista bizonyos lehet afelől, hogy a kanna Standard Motor Oil, amelyet itt vásárol, pontosan ugyanaz, amelyet a Standard Oil Company of New Jersey finomított.

STANDARD MOTOR OIL

Vezérképviselő Románia számára:

STANDARD AGENTIA AMERICANĂ STANDARD

Bukarest, Calea Victoriei 126

STANDARD OIL COMPANY OF NEW JERSEY

lom, akkor egyáltalán nem haladja meg a hétvégi normális forgalmat. Igen jó hatást kelt az is, hogy az amugysem túlszigoru átmeneti rendelkezéseket a kormány máris enyhítette. Így például 100 pengőig minden indokolás nélkül azonnal kifizetik a betéteket. De teljesítenek nagyobb betét-követelést is, ha megfellelően igazolni tudják, hogy arra komoly üzleti vagy kereskedelmi okból van szükség. E tekintetben a jövő hét elejére további enyhítéseket várnak s biztosra vezetik, hogy

a jövő hét végére a teljesen normális állapot helyreállítható lesz.

A devizaforgalom korlátozására vonatkozó rendelkezéseket is igen enyhén bírálja el a Nemzeti Bank. Annak lehetővé tétele céljából például, hogy a nyaralni szándékozók külföldi utazásai ne ütközzenek nehézségekbe, megfelelő igazolás esetén 300 pengő értékig minden külföldre utazó vehet valutat.

A Prágából ideérkezett jelentés szerint néhánynapos szünetelés után a prágai tőzsdén ismét megindult a márkauzlet. Indulásakor 7.75-tel jegyezték a márkát, a szombati 8 jegyzéssel szemben.

Három év alatt kamatmentesen egyenlíti ki betéteseit a Banca Generala

Bukarest, július 18.

A Banca Generala rendkívüli közgyűlésén a részvényesek elhatározták, hogy a betéteseket három év alatt kamatmentesen fogják kiegyenlíteni. — A betéteket három tételben fogják visszafizetni és pedig: az első évben ki fogják egyenlíteni a betétösszeg 20 százalékát, a második évben fizetnek 30 százalékot, a harmadik évben pedig a fennmaradt 50 százalékot. A bank igazgatósága augusztus 3-ra összehívta a hitelezőket, hogy a megegyezést megkösse velük.

Klofác vagyonának — szaga van

Prága, július 18.

A csehszlovák politikai életnek kinos szenzációja van. A keresztény szociálistá párt, a tót néppárt és a Stribernypárt szenátorai indítványt nyújtottak be a szenátus elnökségéhez, amelyben követelik Klofác szenátusi alelnök, nemzeti szociálistapárti szenátor vagyoni állapotának megvizsgálását. A revízió végrehajtására tizenhat tagu bizottságot akarnak kiküldeni.

Hir szerint komoly gyanu áll fenn, hogy Klofác nagymértékben érdekelt a különböző fémszállítási és egyéb panamámban.

A Rador távirata a külföldi lapokhoz

Romániában teljes nyugalom uralkodik

Bukarest, július 18.

A Rador távirati iroda ma a következő táviratot továbbította külföldre:

„A német- és magyarországi

pénzügyi eseményekkel kapcsolatosan szükségesnek véljük közölni, hogy azok semmiben nem érintik a romániai piacot, amelyen teljes nyugalom uralkodik.

Romániának renkívül jó termése ígérkezik, úgy hogy minden okunk meg van arra, hogy optimisztikusan tekintünk a jövő elé.

Ezt a hivatalos táviratot továbbították az összes világlapokhoz

Sorozatos ünnepségek fogják hirdetni az erdélyi kultura megújulását

Irodalmi események, kulturankét, emlékünnepek és dalosverseny szerepelnek az őszi magyar kulturnapok programjában

Kolozsvár, július 18.

Augusztus és szeptember hónapjában az erdélyi magyarságnak sorozatos ünnepségei lesznek, amelyek a magyar kultura eleven életéről lesznek hivatva tanúbizonyságot tenni. A magyar kultura évezredek tradíciójában megújuló erdélyi kisebbségi kultura fiatal hajtásának ünnepségei lesznek ezek, amelyek hangos és meggyőző szóval fogják hirdetni egy tragikus sorsú nép által kitermelt értékek maradását.

A SEGESVÁI PETŐFI-ÜNNEP

Az ünnepségek sorát a segesvári Petőfi-ünnepség fogja megnyitni. A már tradicionálissá vált Petőfi-ünnepség augusztus elsején veszi kezdetét a segesvári városháza nagytermében lezajló műsoros előadással. Másnap, augusztus másodikán, az ünnepség résztvevői kivonulnak a fehéregyházi síkra, amely utójára látta a forradalmi csatájában élő költőt és amely magához ölelte a „Talpra Magyar” lángelkű prófétájából mindazt, ami földi volt. Fehéregyházán a szabad ég alatt tartják meg a tulajdonképpeni Petőfi-ünnepséget, amelyre az Erdélyi Irodalmi Társaságtól kért ünnepi szónokot a rendezőség. Az emlékbeszéd után, amelynek megtartására Ligeti Ernő delegálta az Erdélyi Irodalmi Társaság, az összes erdélyi irodalmi és kulturális testületek, valamint a magyarországi hasonló közületek képviselőinek jelenlétében, megkoszorúzzák Petőfi sírját.

A segesvári Magyar Kaszinó Petőfi-emlékbizottsága, amely dr. Gábor István rátermett elnöksége alatt az erdélyi Petőfi-kultusz legfőbb ápolója és letéteményese, azt tervezi az idei ünnepséggel kapcsolatban, hogy a fehéregyházi Petőfi-síremléket és azt a kis házat, amely a Petőfi-muzeumot foglalja magában, renováltatni fogja és az így rendbehozott relikviákat újabb nagyszabású ünnepség keretében, ismét felavatja. Az avató-ünnepségre azonban valószínűleg már csak a következő évben kerül sor.

KAZINCZY-ÜNNEP ÉRSEMJÉNEN

Augusztus 25-én a nagyváradi Szigligeti Társaság rendezi meg a magyar irodalmi nyelv és művészet halhatatlan megalapítójának, Kazinczy Ferencnek emlékünnepeit. Az ünnepély színhelye Érsemjén biharmegyei község, a nagy nyelvújító szülőháza, amely — ha az idő megviselte is, — ma is megvan és a falu főterén levő szobrával együtt hirdeti a „kúpfsteini fogoly” művének örökkévalóságát. Az ünnepségre az összes erdélyi magyar irodalmi társaságokon kívül a rendezőség meghívta a Magyar Tudományos Akadémiát, valamint a Kisfaludy Társaságot, a Petőfi Társaságot, a Kazinczy Társaságot, valamint a bukaresti Román Akadémiát és a román irodalmi társaságokat is. Kazinczy Ferenc halálának századik évfordulója nemzeti ünnep lesz a magyar kultúrának, amely az ő fellépésével terelődött a nyugati kultura országutjára.

KULTURANKÉTOT TART AZ E. I. T.

Szeptember első napjaiban az Erdélyi Irodalmi Társaság rendez nagyszabású kulturankétot Kolozsváron. Az ankét az erdélyi irodalmi és kulturális egyesületek közötti szorosabb kapcsolatokat megteremtésén kívül megvitatásra kerül ezeknek a testületeknek a közös munkaprogramja, kollektívája, valamint egy egységes erdélyi kulturaprogram kidolgozása. Az ankét egyik főpontja az erdélyi magyar színjátszás súlyos kérdése lesz, amelyet csak erélyes és hozzáértő beavatkozás képes egészséges alapokra helyezni. Szóba kerül majd az ankét az erdélyi könyvkiadás problémája is, amely most a szétfutó tendenciák utvesztőjében kapkod. Az erdélyi könyv kérdése annál aktuálisabb, mert Budapest fővárosi közművelődési ügyosztálya elhatározta, hogy összegyűjti az impériumváltás, tehát 1918. vége óta Erdélyben megjelent könyveket, lapokat és folyóiratokat és ezt a gyűjteményt vagy a Fővárosi Könyvtárban helyezi el külön osztályként, vagy pedig a Magyar Tudományos Akadémiának ajándékozza oda. A gyűjtés nagy munkáját is valószínűleg az Erdélyi Irodalmi Társaság szeptemberi ankétján fogják megbeszélteni és előkészíteni.

ORBÁN BALÁZS ÉS SZABOLCSKA MIHÁLY EMLÉKEZETE

Az Erdélyi Irodalmi Társaság ankétjának lesz még egy nagyon érdekes pontja. Domokos Péter Pál, csiksomlyói tanár a múlt évben kiűzött a moldovai csángók között, ahol az 1380. és 1400. közötti időkből, vagyis Zsigmond király idejéből származó eredeti és eddig teljesen ismeretlen magyar népdalokat és históriás énekeket fedezett fel. Ezeket a kultúrtörténeti, zenetörténeti és magyar történeti szempontból megbecsülhetetlen értékű énekeket Domokos Péter Pál feldolgozta egy hatalmas munkában és beküldte az Erdélyi Irodalmi Társaságnak, hogy adja ki őket. Az ankét során a Társaság foglalkozni fog ezzel a kérdéssel is, amely valószínűleg úgy fog megoldódni, hogy a mű kiadásához sikerül megnyerni a Magyar Tudományos Akadémiát, vagy a Kisfaludy Társaság támogatását. A csángó-énekek kiadása nemcsak az erdélyi, de az egész magyar kultúra szenciája lesz.

Ugyancsak szeptemberben, de feltétlenül ősz előtt akarják megtartani Székelykereszten Orbán Balázs sírjánál az Erdélyi Irodalmi Társaság nagy emlékünnepeit. — Az ünnepséget, amelynek keretében diszkopját helyeznek el a nagy székely történetíró sír-

ján, Nyíró József, a kitűnő székely író készíti elő.

Nagyszabású emlékünnepeket készít elő őszre a temesvári Arany János-társaság és a temesvári magyar dalárda, volt elnökük, Szabolcska Mihály emlékére. Az emlékünnepek alkalmával, amelyre már javában folynak az előkészületek, le fogják leplezni a nemrég elhunyt kiváló költő emléktábláját.

ORSZÁGOS DALOSVERSENY

A legnagyobb arányú magyar kulturális ünnepség ebben az évben kétszázötvenöt a Romániai Magyar Dalosszövetség által szeptember 7-ikére és 8-ikára összehívott országos dalosverseny lesz. A versenyen, amely már a negyedik ilyen rendezvénye lesz a Dalosszövetségnek, körülbelül 4000 ember részvételére számítanak. Eddig több, mint 80 dalárda jelentette be részvételét és így a Dalosszövetséghez tartozó taggyeletek 70-80 százalékának részvétele már is biztosított van. A verseny rendezése Inczedy-Joksmann Ödön, a Dalosszövetség elnöke és Tárca Bertalan főtitkár vezetésével, rendkívüli munkával jár és sok gondot okoz a rendezőségnek, miután Kolozsváron nincs megfelelő előadóterem, ahol egyszerre 4000 szereplőt el lehetne helyezni. Valószínű, hogy a dalosversenyt emiatt a város két különböző pontján fogják megrendezni: a Magyar Színházban és a református kollégium udvarán, a szabad ég alatt.

Az elsoroltakon kívül még számos más magyar kulturális rendezvény várható erre az évre, amely Erdélyi kisebbségi magyarságának első nagyszabású kulturális megmozdulását hozza.

Óriási izgalom Olaszországban

Pokolgép a Szent Péter templomban

A bazilikából lakatlan helyre szállított bomba éjjel 1 óra 45 perckor hatalmas detonációval felrobbant és megreszkettette az egész Vatikánvárost

A pápa elrendelte a Szent Péter-templom bezárását

Éjszakai hálaadóistentisztelet a szerencsés menekülésért

Róma, július hó 18.

Egész Olaszországot óriási izgalomban tartja egy bombamerénylet-kísérlet. Fel akarták robbantani a világ katolikusainak legnagyobb székesegyházát, a világhírű Szent Péter-templomot és amelyet egy vatikáni csendőr, különös véletlen folytán, idejekorán észrevett és megakadályozott. A tervezett merénylet, amely, ha sikerül, rombadönti a székesegyházat, visszapezeshető arra a feszült hangulatra, amely az utóbbi időben a Vatikánnal szemben a fasiszták részéről fennállott.

A merényletet sikerült elhárítani, a fenyegető veszedelem azonban nem múlt el nyomtalanul Olaszország felett és tovább üli meg a lelkeket, felidézve a legutóbb Spanyolországban lejátszódott vallásüldözés kísérletét.

Tomcsa Sándor:

Önagysága indokol

Önagysága fűrdőre készült, önagysága tehát pakolt.

A férj nem készült fűrdőre, tehát segített a pakolásban. Nem lehet mondani, hogy örömmel segített volna, inkább csak: rendkívül készséggel.

A férj szóltan volt, önagysága inkább: har-sány.

A pakolás harmadik napján a férj, — bár abszolút nem volt kíváncsi természet, — imígyen szólt:

— Nézzé, szivem: maga tudja, hogy e házban az történt, amit maga akar. Azt is tudja, hogy én a maga privát dolgaiba nem szoktam beleszólni. Maga készül nyaralni, én segítek. — helyesebben, — maga segít nekem pakolni. E készülődés felett a maga akarata úgy lebeg, — mit mondjak, — mint a kiterjesztett szárnyú Végzet. Tegnapelőtt kegyed azt az óhaját fejezte ki, hogy el szeretne vinni a lépcsőn levő oleánderekből is két fejletesebb példányt. Rendben van: ön tudja, mit csinál, szóltanul becsomagoltam kettő darabot; nem zavartam a miértekké és kinosan vigyázom arra, hogy a lehető legfejlettebbek legyenek. Tegnap odanyilatkozott, hogy egy léggömböt is szeretne vinni, kétszemélyes kosárral, a ballonon nevének kezdőbetűivel, gáz-tartalékkal, összecsukható sezlenggal, házimozaival és egy nett kis tennispályaival. Nem kapkodtam a fejemhez, nem üvöltöttem magyarázatért: estére becsomagolva ott állott a ballon olyan felszereléssel, melyhez képest a Piccard-féle léggömb egyenesen szegényfoltja a sztratoszférának. Nem csodálkoztam, nem kérdezősködtem, nem vártam magyarázatot. Del-De, hogy kegyed miért akar vinni a Tátrába egy tengeralattjárót is, és felülmulja az én „záró”-erőmet!! Ne higgye, hogy e kitörésemnek gazdasági háttere van, hiszen a megszerült Németországtól igazán potom pénzért lehetne kapni egy ön által óhajtott, efféle alig használt flotta-egységet, ab had-ügy, esetleg kuláns részletre is. Elgondolását még csak nevétségnek sem tartom: Wilkins kapitány az Északi-sarkra akart vinni egy

tengeralattjárót, pedig ő már egy komoly férfi. Nem is férfi minőségben terhelem kegyedet kérdésekkel, mert élettársi miódmoltat szét-pattantja a bennem mérsékelt titkolt kultúr-egyed, mely a tudomány, a kultura, vagy a társadalmi haladás továbbvitelére bárki által tett, bármily lépésre felszokolt lángolni, s agyam, — függetlenül a köztünk levő viszonytól, — e tiszteletreméltó világítás mellett választ keres a teendő lépésekre. Asszonyom, a tudomány és a haladás nevében kérdem: miért van szüksége önnek tengerszin felletti kettőezeröttszáz méter magasságban egy tengeralattjáróra?

A férj kissé fáradtan dőlt neki még egy depakolásra váró benzinhajtásra konstruált kottaforgató gépnek és halkán pihegett.

Önagysága előbb meglepődve, majd szemrehányóan nézett férjére. Szívében kétségtele-nül küzdelemre kelt a spontán feleség a látszat tudomány bajnokával. Végül is a feleség knock outolta a bajnokot és imígyen válaszolt:

— A tudományosság mezébe öltöztetett érdeklődése mögött tisztán látom, mint férjnek, azt a naiv fogásait, melyet a stilsztika így hív: pars pro toto. Ön feltesz nekem a haladás nevében egy kérdést és arra szeretne választ kapni, hogy miért viszek tizennégy kalapot arra a három hétre. Önt fiam, nem a tudomány lelkesíti, önt az izgatja, hogy a felesége miért öltözködik tisztességesen. Jól Ön jól tudja, hogy ön előtt nincs titkom, hogy ne mondjak mást, ott vannak a kalapjaim számlái. Ön a részlet iránt érdeklődik és az egészre kíváncsi. Arra kíváncsi, hogy látszólag teljesen felesleges dolgokat miért viszek, azaz, mivel nélkülözhetetlen dolog nincs a világban, hogy mit, miért viszek. Tehát figyeljen ide. Ha ön úgy kívánja, indokolni fogok. Minden tárgynak a legegyszerűbb, legérthetőbb, legkifejezőbb magyarázatát igyekszem adni, imitt-amott esetleg vázolni fogom a lélektani okokat is. Tehát:

— Azért viszek tizennégy kalapot, mert a tizenhárom számot szerencsétlennek tartom. Ön nem kívánhatja, hogy lezuhanjak a Lomnici-csúcsról, így a meglevő hat kalapom mellett kénytelen voltam venni még nyolcat, hogy valahogy elkerüljem azt az ominózus számot. Jé, látja, igaz van. Vezettem volna csak ha-

A még kellő időben leleplezett bombamerényletről következő részletes tudósításunk számol be:

Amióta a Vatikánváros önálló lett és külön csendőrséggel is rendelkezik, a biztonságát szolgáló ezek a csendőrök látják el. Tegnap este egy ilyen csendőrkörjárat a szokásos ellenőrző körutját végezte Vatikánváros területén. A Szent Péter bazilikában éppen az aznap utolsó istentiszteletet végezték be és a csendőrök még megvárták, amíg mindenki eltávozik a templomból, majd beléptek, hogy a szokásos terepszemlélet megtartsák. A bazilikában teljes csend uralkodott, senki nem maradt bent vissza, semmi gyanúsat nem észleltek. Már éppen távozni készültek,

amikor az egyik csendőr egy újságpapírosba burkolt tárgyat vett észre az egyik gyóntatópad alatt.

Eleinte le sem akart hajolni érte, mert azt hitte, hogy valamilyik ma gyóntatott gyermek hagyta ott, később azonban mégis hozzányúlt és megnézte, hogy mi az. A következő pillanatban a csendőr ijedten hőkölt hátra.

Az újságpapír egy pokolgépet rejtett. Szerencsére a csendőröknek még volt annyi lélekjelenlétük, hogy a pokolgépet gyorsan kivigyék a bazilikából és egy lakatlan helyre siettek vele, ahol letették. Közben értesítették a felettes hatóságokat, amelyekkel úgy állapodak meg, hogy a pokolgépet kora reggel meg fogják vizsgálni.

Éjjel 1 óra 45 perckor hirtelen hatalmas robbanás reszkettette meg Vatikánváros területét. Az összes épületek megrezdtek, sőt a képtár valamennyi ablaka be is tört. Az óraművel beállított pokolgép felrobbant, még pedig olyan hatalmas lényomással, hogy ha az explozió bent a bazilikában történnik, bizonyosra vehető, hogy a Szent Péter-templom, mint egy kártyavár omlik össze.

A merénylet híre rövidesen elterjedt egész Rómában. Az emberek halóruhákban rohantak ki az utcákra és siettek a Szent Péter-templom felé, ahonnan a detonációt hallották. Mussolinit is azonnal értesítették az eseményről. Bent a Vatikánváros valóságos hangyaboly képet mutatott. A pápa azonnal felkelt és az aznap pihenéséből és azonnali hálaadóistentisztelet megtartását rendelte el, hogy a merényletet sikerült felfedezni és a Szent Péter-templomot megővni. Egyidejűleg intézkedett ösztönsége, hogy a Szent Péter-templomot a vizsgálat folytatásáig zárva tartsák. Vatikánváros területére ma reggel óta csak külön engedéllyel szabad belépni.

A nyomozóhatóságok valószínűnek tartják, hogy egy antifasiszta szervezett kísérte meg a merényletet abból a célból, hogy a Vatikán és az olasz kormány közötti kiegyeztetett helyzetet még jobban elmergesítse.

Ma egész sereg külföldi lap tudósító érkezett Rómába, ahol még most is mindenki a merénylet hatása alatt áll.

tot, ez is egy módja lett volna, hogy ne távoztak az őt összezúzott hullámhoz. Na nem baj, majd jövőre. Továbbá viszek három egész nagy, öt közepes nagy, két közepesen valamivel aluli és három átlagon valamivel felüli estélyi toálettet. Ha ön figyel, észrevehette, hogy e számok összege tizenhárom, azaz az ellentmondás. Csak látszólagos: estélyi toálettekben csak nem fogok hegyekre mászkálni?! Ha azonban ön úgy gondolja, hogy egész biztosak legyünk, esetleg csinálhatunk a közepesen valamivel aluli és az átlagon valamivel felüli közé egy olyan tea utáni és flört előtti... de, hogy milyen sápadt lett maga fiam?! Jójójó, folytatom. Tehát az autóm egyik oldalát azért lakkoltattam gyönyörszűrőkre s a másikat sötétlékre, hogy tudjak alibit bizonyítani, t. i. én fogom vezetni a kocsi. Motorbiciklit azért viszek, mert viszek egy öngyújtót is, szóval benzínre így is, úgy is szükségem lesz. Mármint: ami benzín marad a motorbiciklitől, az jó lesz az öngyújtómba, s ami marad az öngyújtótól, az jó lesz a motorbiciklimbe. Ez az úgynevezett racionalizált fogyasztás. Ha maga fiam, akarja, én szívesen megosztom önrel a felfedezés dicsőségét: legyen az ön a racionalizálás, az enyém a fogyasztás. Szírom Aladárt, azt a hólyagot, azért viszem, mert nem tudok uszni. Most mondja, ha kezdek fulladozni, kapaszkodjam egy vadidegen férfiba? Hát ha az illető, mondjuk, pont Benesi Idézzek elő egy diplomáciai konfliktust? Hogy Csehszlovákia segélyt nyújt a kisebbségnek és kapjon ösztörszemet Németországtól? És követeljenek reviziót? És ne jöjjön Hoover az akciójával és megát, fiam, a Grünfeld röhögje le? Na látja! Ezért kell oda a Szírom. Ó úgy is a dolgok természetéből kifolyólag birja a vízen való tartózkodást. Az az obszervatóriumi felszerelés azért nélkülözhetetlen, hogy más szemében a szalmát gerendának láthassam. Ez a porziógép...

Itt a férj kifelé indult, önagysága utána szólt:

— Hova indult fiam, hiszen még egész az előlén tartunk?!

A férj legyintett:

— Megyek és megveszem azt a tengeralattjárót...

A munkásokkal és tisztviselőkkel akarják megfizetni a temesvári vasúti főnök által elcsikkasztott fél millió lejt

Olyan jól megv a CFR.-istáknak?

Bukarest, július 18

A CFR vezérigazgatóságához ma jelentés érkezett Temesvárról, amely elmondja, hogy a temesvári körzethez tartozó vontató szakosztály tisztviselői mozgalmat indítottak, hogy Jon Horescu, a gyárvárosi állomás volt főnökének terhére rótt hiányzó pénzösszegeket közadakozásból fedezzék a CFR munkásai és tisztviselői.

Négy hónappal ezelőtt ugyanis az ügyészség letartóztatta Horescu állomásfőnököt azzal a váddal, hogy több mint félmilliót elcsikkasztott a vasúti pénztárból. A vizsgálat lefolytatása után a sikkasztással vádolt vasúti fő-

tisztviselőt szabadlábra helyezték, de az eljárás folyik ellene.

A napokban az 5-ös számú temesvári körzet területén gyűjtőivel ellátott körözvényeket osztogattak a munkások és tisztviselők között.

A körözvényben az M. 2. számú hivatal vezetői felszólítják a munkásokat, hogy jegyezzenek tetszés szerinti összegeket, hogy a Horescu főnök kezén eltűnt félmilliót visszaszolgáltathassák a vasúti kasszába és így mentesíthessék a főnököt a bűnügyi felelősség alól.

A CFR vezérigazgatósága vizsgálat megindítását rendelte el a nem mindennapi érdekességű ügyben.

Stercell Gizella tapasztalatai a fogházban

A kiszabadult fogolynő leleplezése

Mi történik a szatmári fogházban? — Az örök durván bánnak a foglyokkal, de a rabnőknek nincs rossz dolguk

Szatmár, július 18

Nesztor József szatmári vezető királyi ügyésznél megjelent a törvényszéki fogház egyik volt lakója és terjedelmes feljelentést nyújtott át, amelyben megdöbbentő adatokat szolgáltat a vezető ügyész kezébe a szatmári fogházban állítólag uralkodó állapokról. Nesztor vezető ügyész, aki egyik legkiválóbb büntetőjogásza Erdélynek, és aki páratlanul pedáns, korrekt hivatalfőnök, maga is meglepetéssel olvasta a feljelentés adatait és erőlyes lépéseket tett avégből, hogy a feljelentésben foglalt súlyos vádak tisztázódjanak és a bűnös elvegye méltó büntetését. A jelen pillanatban még nem tudni, hogy vajjon valóban a fogház személyzete-e a bűnös, vagy maga a feljelentő, mert a vizsgálat fogja megállapítani, hogy a fogházban valóban történtek-e visszaélések vagy az egész leleplezés a volt rabnő bosszúüve csupán.

Starcell Gizella tette a feljelentést a szatmári fogház felügyelőjének helyettese és több fogházőr ellen. Starcell Gizella jól ismerheti a szatmári fogházat, amelynek huzamosabb időn át volt lakója különféle bűncselekmények miatt. A feljelentésben személyes tapasztalataira hivatkozva mondja el, hogy milyen rend, tisztaság uralkodott a szatmári fogházban Bóta felügyelő idejében és amilyen kifogástalan volt abban az időben a foglyok ellátása, olyannyira megváltoztak a fogházi állapotok az utóbbi időben.

A fogházban piszok terjeng és a fog-

lyokat ellepte a tetű, mert nincs rendszer takarítás.

Csak amikor megsejtik, hogy fogházvizsgálat lesz, akkor állítják neki a foglyokat a takarításnak, de akkor is csak felszínesen mossák fel a fogházat.

A fogházőrök a feljelentés szerint durván bánnak a foglyokkal, akik fölött a helyettes fegházfelügyelő basáskodik. Nincs azonban rossz dolga annak, akinek egy kis pénze van és minden vonatkozásban segíthet magán. A feljelentés ki is fejt, hogy miképpen segít a sorsán az, akinek módja van megfizetni a segítség eszközeit. Vannak állítólag olyan foglyok a szatmári fogházban, akik szabadon jönnek-mennek, akik esténként órákig elszórakozhatnak a fogházi irodában hozzátartozóikkal, míg a szegénysorsu raboknak csak koplálásban és durvaságban van részük.

Stercell Gizella a személyes tapasztalatait sorolja fel annak bizonyítására, hogy a nőknek, ha engedékenyek, nincs rossz sorsuk a fogházban, ahol az örök gyakran barátkoznak a fogház női lakóival. Megtörtént már, hogy évek óta a fogházban lakó rabnőnek gyermeke született.

Nesztor József vezető királyi ügyész a feljelentés alapján szigorú vizsgálatot indított annak ellenére, hogy meglehetősen obskurus forrásból eredtek a vádak. A vizsgálat megállapításai alapján aztán vagy nagytakarítás lesz a szatmári fogházban, vagy Stercell Gizella kerül vissza a fogház személyzetének megrágalmazása miatt.

Gondos embernek — gondtalan a nyár —

50 harisnyaház 50
BRASSÓ, KAPU-U 50

ha ott vásárol, ahol jó áruban is legtöbb ellenértéket kap pénzért. — Tájékoztatásul néhány meglepő mutatóványár: Lejtől

Vállkendő gyapju	88
Selyem harisnya	49-85
Selyem harisnya hibamentes	120
Férfi sokni	12
Selyem combine	120
Selyem hálóing	240
Selyem reformnadrág	52
Füldőruha	80
Gyermeksoknik minden elfogadható árban.	

Goga a németországi Kissingenben számol be a marsallnak a királyi audienciáról

A két antiszemita frakció harcol Manolescu mandátumáért

Bukarest, július 18.

Goga Oktávián ma elhagyta Bukarestet és hazautazott Csucsára. Innen a román politikus a németországi Kissingenbe utazik, ahol találkozni fog az ott nyaraló Averescu marsallal.

Politikai körökben igen fontos jelentőséget tulajdonítanak ennek a találkozásnak, amelyen Goga be fog számolni a marsallnak királyi audienciájáról.

Itt említjük meg, hogy Manolescu miniszternek a kormányból való kiválása folytán Piatra-Neamti megyében megüresedett egy képviselői mandátum. A kormány augusztus 9-ben állapította meg a pótválasztások időpontját. A pótválasztásra eddig csak a cuszisták és Zelea Codreanu hívei jelentették be jelölésüket. Előreláthatólag a két szélsőséges antiszemita frakció között éles harcban fog kirombanni a pótválasztás.

Rothermere elküldte tízezer dolláros jutalmát a magyar oceanrepülőknek

A világsajtó kiemeli a repülés allegorikus voltát

Barátságtalan adóállomások zavarták Endreszék gyakoribb üzenetadását

Budapest, július hó 18

A magyar főváros még mindig Endresz és Magyar oceanrepülők beavuros teljesítményének hatása alatt áll. A kormányhoz és a Magyar Aeroszövettséghez egymásután érkeznek az üdvözlőtáviratok. Tegnap

Rothermere lord táviratozott Bethlen miniszterelnöknek, akit arra kért, hogy nevében nyújtsa át Endreszéknek a tízezer dolláros jutalmát. Bethlen azonnal válaszolt és közölte, hogy a jutalom átadására örömmel vállalkozik.

Az Amerikai Egyesült Államok prágai követe ma levélben gratulált Masi-revich ottani magyar követnek a sikeres oceanrepülésért. A „Cesco Slovo“ cseh lap különösen kiemeli, hogy rekordteljesítményről van szó.

A párisi francia lapok is teljes terjedelemben közlik a magyar oceanrepülők utjáról szóló tudósítást. Az „Intransigeant“ kiemeli, hogy az eddigi tízenként sikeres oceanrepülés közül a magyarok harmadikként érték el a kitűzött célpontot.

A párisi magyar követséget a francia vezetőszemélységek közül számosan ke-resték fel és gratuláltak.

Heinl osztrák kereskedelmi miniszter Bud Jánoshoz intézett táviratban fejezi ki szerencsekívánatait.

Az angol, osztrák, olasz és amerikai

sajtó a budapesti jelentések alapján behatol és lelkesen foglalkozik Endresz és Magyar oceanrepülésével.

A lapok kiemelik a hatalmas teljesítményt és rámutatnak a repülés allegorikus voltára is, amely a „Justice for Hungary“-ben nyert kifejezést.

Legtöbb lap közli a pilóták arcképét és élettörténetét, valamint a repülés előzményeit.

A detroiti (északamerikai) magyar zett a sikeres megérkezés öröme. — kolónia nagyszabású ünnepséget rendez. Mintegy harmincezen jelentek meg az ünnepségen, amelyen számos beszéd hangzott el. A városháza nagytermében Purphy polgármester angol nyelven méltatta a magyar oceanrepülés jelentőségét.

A megsérült repülőgépet egyébként ma délután behozzák Mátyásfüldre, ahol kijavítják. Endresz és Magyar még elmondják, hogy azért nem tudtak gyakrabban rádió-jelentést adni, mert valahányszor valamelyik angol állomással kezdtek beszélni, barátságtalan adóállomások közbeleptek és megakadályozták a beszélgetést.

Ezért abbahagyták a próbálkozást. Végül az asperni rádióállomás nagy előző-kenységgel sietett a pilóták segítségére. Endresz és Magyar pilótákat hétfőn Budapest közönsége a Hősök emlékművé-nél fogja megegyszer ünnepelni.

AZ ERÉNY- CSŐSZ

(DER WAHRE JAKOB)
a brassói
ASTRÁBAN

F. hó 18-i kezdettel.

Szalón vigjáték, telve humorral, temperamentummal és pikánsitával. — Mindig csak vidáman! Így még sohasem nevetett!! Kacagó viharok! Tomboló vigság! Betegre és megint egészségesre neveti magát! Főszerepben: Anny Ahlers, Ralph A. Roberts, Felix Bressari, Harry Halm.

Mindazok, akik ezt a bájos, utólréhetetlen vidámságu vigjátékot látni fogják, hónapokig fognak majd beszélni róla!

Vasárnap délelőtti matiné előadásban:

Mária nővér

a legtekélyesebb magyar filmek egyike.

SALAMON

Egészen kedves, kivételesen tehetséges, filmveretű művész Salamon Béla. Ha az ember levetkezi a nagyképűségét, mely azt mondja vele, hogy kérem szépen, elismerem, milyen kitűnő, de mégis csak könnyű műfaj, könnyű humor, könnyű siker, — mondom, ha levetkezi ezt a nagyképűséget, akkor legszívesebben vallomást tenne arról, hogy nem halott és nem látott még ilyet. Akkor legszívesebben magához ölelné Salamont, olyan meleg szívvvel és egyszerűen, ahogyan azt a bécsiek cselekedték Girardival vagy a nápolyiak Barrattóval, vagy a berliniek Hans Moserrel és leszögeznék, hogy Salamon Béla nagy és különleges tehetségű színész.

Alapjában a pesti humornak a művésze. A mi nem utolsó dolog. Mert a pesti humor igen mélyenszántó és igen jellegzetes műfaj. Egyrészt gyilkosan éles, másrészt meghatóan blöd. Mint a chaplini humor.

Salamon művészete ebben az éles szatírában és tragikomikus blödségben teljesül ki. Ahogyan cselekszik, tehetetlenkedik, ravaszkodik, félszegen hangsúlyoz, gunyolódik, abban benne van a pesti aszfalt egész, őseréjű humor-tehetsége. Amit a magyar főváros egy év alatt irodalomban, politikában, művészetben, társadalmilag kitermel, annak a negatívját a legragyogóbb humor, a leggyilkosabb szatíra és a legközvetlenebb művészet formájában kapjuk meg Salamon Béla csodálatos derűjén, chaplini ügyefogyottságán s jellegzetesen pesties esprit-jén keresztül.

Eppen ezért mi megérdemeltnek tartjuk, hogy Salamon romániai körutja, — melynek utolsó állomása egyébként hétfőtől kezdve Bukarest lesz, — oly rendkívüli sikerű volt. Nemcsak ő, hanem társulata is elsőrangú. — Boross Géza, Komlós Vilmos, Berky Géza és Rolkó József, Salamonnal együtt, kifogástalan együttest alkotnak. Boross a maga egészen egyéni groteszkus derűjével, Komlós, a tipikus kávéházi Konrád-típus s a fanyar Berky, külön-külön is rászolgáltak a sikerre. E kitűnő ensembela ügyesen illeszkedtek be a nők, Sass Olly, Götz Erzsi és Cziráky Lucy is.

Készül az új adótörvény

Bukarest, július 18.

A pénzügyminisztériumban új adótörvényt dolgoznak, amely megakarja szüntetni a globális adót, ugyanakkor azonban fel fogja emelni a kereseti adót.

Az új törvénytervezet szerint ezenkívül a kiskereskedők és kisiparosok patenta fixát fognak fizetni, míg a nagykereskedők és nagyiparosok a régi rendszer szerint fogják adójukat leróni.

.....

Törzsde

1931. július 18.

Zürich (nyitás): Amszterdam 207.35, Newyork 514.50, London 2496, Páris 2020, Milánó 2690, Prága 1524, Budapest 9002.50, Belgrád 909, Bukarest 305.50, Varsó 57.60, Bécs 72.35.

.....

Mi a csodás nyaklánc?

Megtámadja a rákot és a többi fertőző betegségeket

Ha az egészséges sejtekhez vibrációs hullámzás csatlakozik, a baktériumok arra kényszerítik a test sejtjeit, hogy rendellenes szokásaitól eltérő gyakorisággal hullámozzanak, másoknál pedig teljesen megszűnteti és lefojtja a hullámzást, azáltal, hogy a hullámzásba ellenálló sejteket, vagyis toxinokat visz be.

Ez Lakhovski francia orvos-professzor teóriája, amelyet körülbelül 2 évvel ezelőtt az orvosi körök előtt kifejtett. Ugy a teória, mint a kísérleti bemutatások mindenütt feltűnést kellettek és bizalmat szereztek a felfedező tudósának.

Ertekezletében a francia orvos-tanár kijelenti, hogy az említett hullámzás végzetes hatásait csak úgy lehet ellensúlyozni, ha villamos szűrés útján biztosítjuk a szervezetet rendszeres működésének helyreállítását, egy vagy több hullámzó kör által, amelyet nyaklánc vagy évi formájában beviszünk a testbe. Ez az eljárás a rákos és más fertőző megbetegedések esetén kitűnő eredményeket mutatott fel és lényegesen megjavította a betegség lefolyását.

Ezek a csodás hatású nyakláncok és övek kaphatók gyógyszertárakban és drogeriákban.

Dr. Laval

a párisi orvosi fakultástól.

A Lakhovski-laboratorium vezérképviseelője, J. Dillan, Pitar Moş 4. Bucureşti, felhívja a közönség figyelmét arra, hogy csak azok a nyakláncok és övek valódiak, amelyek csomagolása el van látva a Dillan-cég garancia-szalagjával és ellenőrző vignettájával.

50%-os menetdíjkezelvényt a CFR-nél

SINAIA

ROULETT BACCARAT

Sötét fejezet az adóinkvizíció korából

Előléptetés vár a vidéki adóbasára, aki három kolozsmegyei község terrorizálásáért végre az ügyészségre került

Arpasiu Ilie adóügynök viselt dolgai Felsőlónán, Magyarfenesen és Szentlászlóban

Kolozsvár, július 18.

A vidéki kiskirályok önkényuralmának nálunk oly gazdag és változatos történetében is különleges helyet foglal el az a rémuralom, amelyet három kolozsmegyei község: Lóna, Magyarfenes és Szentlászló élt át közvetlenül a parlamenti választások után. Alighogy vége volt a választásoknak, jött a pénzügyminisztérium rendelete, hogy az adókat mindenképpen be kell hajtani. Mindenütt megindult erre az adóhenger, de az, ami ebben a három faluban történt, felülmúl minden fantáziát. Egy panaszos levélben az egyik delikvens, aki félelmében a nevet sem merte aláírni, azt jelentette, hogy „szokva vagyunk ugyan az adók kiméletlen, rettenetes behajtásához, de az idej minden képzeletet felülmúl. Nem elég az, hogy azt sem tudjuk, mekkora összeget kellett volna befizessünk, hanem jóformán még csak megneveznünk sem engedik, hogy mit visznek el.”

De tartsunk rendet. Junius 25-án, egy keddi napon Felsőlóna községben megjelent Arpasiu Ilie adóügynök két csendőr kíséretében és a miniszteri rendelettel a zsebében munkához látott.

Mintha sarcoló ellenséges hadsereg szállt volna meg a falut, úgy hordatott ki mindent a házakból Arpasiu adóügynök.

Több helyen nem voltak otthon, hiszen ilyenkor sürgős a munka a mezőn. Arpasit ez nem zavarta. Feltörték a lakásokat és mindent elvitt, ami elvihető volt. Tekintettel arra, hogy butorfele már nem igen akadt, mert azt már a multkor elvitték adóba, Arpasiu a két csendőr segítségével a még valamennyire ép alsó és felsőruhaneműket szedte össze és vitte el. A szerencsétlen kifosztott adóalanyok könyörögve kérték, hogy adjon nekik akármilyen rövid haladékot és megszer-

A Societatea Hotelurilor și Cazinoului din Sinaia S. A. R.

közli a Bd. Ghikán, saját épületében levő

UJ KASZINÓ

megnyitását.

A megnyitás f. hó **19-én, vasárnap** lesz. — Estélyi mulatságok (soire) és táncmatinéék szenzációs slágerszámokkal. Leon Jazz.

Használja ki a három szabad napot: szombat, vasárnap és hétfő (Sft. Ilie) és töltsé idejét Sinaiaiban, ahol a legszebb és legkellemesebb weeck-endet töltheti el!

Sz. 1302

kiment a legelőre és a falu egész marhaállományát elhajtotta adóba. Még azoknak a jószágait is elvitte, akik nem tartoztak adóval.

És aki jól végezte a dolgát, pénteken Arpasiu Ilie estétől hajnalig nagy mulatozást csapott egyik kollégája és a csendőrmester társaságában.

A mindenkiből kifosztott, megvert és leterrorizált falusiak hosszas töprengés után elhatározták, hogy nem hagyják annyiban a dolgot. Voltak ugyan hangok, hogy nem lesz jó a nagyhatalmu véreghajtóval ujjat huzni, de ezeket az óvatosokat valóságos elseperte az elfojtott népharag.

Küldöttség verődött össze, amely vasárnap begyalogolt Kolozsvárra és a történetről jelentést tett Birescu inspekción főügyész helyettesnek.

Tekintettel arra, hogy az ügyészség közben más oldalról is értesítették már Arpasiu Ilie hőstetteiről, Birescu ügyészt utasítására a kitűnő férfit letartóztatták és behozták az ügyészségi fogházba. Kihallgatása után Cojocariu vizsgálóbíró elrendelte ellene a 30 napos vizsgálati fogságot, amely még le sem járt félig és tegnap már tárgyalásra is került az ügy a törvényszék előtt. A tárgyalást azonban őszire halasztották és így nem lehetett, hogy Arpasiu Ilie addig újabb érdeket fog szerezni, hogy rászolgáljon nem sokára esedékes előléptetésére.

zik valahonnan a pénzt, csak ne fossza meg őket a legszükségesebb holmijuktól, de Arpasiu hajthatatlan maradt.

Akadnak néhányan, akik szót emeltek az ellen, hogy a lakásukat távollétük alatt feltörték. Arpasiu a méltatlankodó gazdák panaszára revolvert rántott és durván rájukordított, hogy takarodjanak azonnal a szeme elől, mert lelövi őket...

Neki erre hivatalos felhatalmazása van(!)

A forrongó hangulat kissé alább hagyott és Arpasiu folytathatta „munkáját”. Az egyik gazdától 40 lej adóhátralekért két nagy, falun szőtt lepedőt teletöltött ruháneművel és szekerre tette. Nygyon lejárta... Ez megint felizzgatta a kedélyeket. Voltak, akik azonnal vissza akarták váltani az elvitt holmit, de Arpasiu elkergette a fizetni akaró falusiakat.

Bolsevikieknek, irredentáknak, és mindenféleknak nevezte őket, a majd intése működésbe léptek a csendőrök.

Egész sereg embert vert össze Arpasiu, így Muresan János, Jepura Vasile, Székely Ferenc, Jepura Samoil, Dheve Imre gazdákat és másokat. A falu bírája, Fenesan Vasile lépett közbe a szerencsétlenek érdekében, aki két napi haladékot kért Arpasitól, de az adóbasa rátámadt a bíróra is és le akarta tartóztatni.

Másnap is tartott még Lónán az adóterror, majd Szentlászlóra tette át székhelyét Arpasiu Ilie, ahol hasonlóan gyöngéd eszközökkel szerzett érvényt a pénzügyminiszteri utasításnak. A csütörtöki napot Magyarfenesen töltötte a derék adóinkvizitor, de nem ment be a községbe, hanem csak összedoboltatta az embereket, hogy mindenki legyen otthon, a mikor érkezik.

És mialatt a község lakói a magas vendéget várták, pedig dolguk lett volna a mezőn, Arpasiu Ilie zseniális ötlettel

CEGÜNK FENNALLASÁNAK

25 éves jubileuma

ALKALMAVAL VEVOINKNEK EBBEN AZ ÉVBEN AZ EDDIGINÉL IS NAGYOBB KEDVEZMÉNYEKET NYUJTJUK!

SZÉKELY és RÉTI

ERDELYRÉSZI BUTORGYAR RT.

MAROSVÁSARHELY

Fiókok: BUKAREST
BRASSO
NAGYSZEBEN

Kedvező fizetési feltételek!
Garantált minőség!
Szenzációs árak!

Hírek

Világválság

A szatmári Pannónia kávéházban két törzspendég beszélget. Mostanában természetesen nem igen esik egyébről szó, mint a világváltságról, Németország katasztrófájáról és hasonlókról.

Ebből a széleskörű vitaanyagból paló ez a részlet.

Az egyik: Hát bizony, Németországban szörnyű katasztrófa tört ki.

A másik: Nincs katasztrófa, azt megelőzték.

Az egyik: Mi az, hogy megelőzték?

A másik: Meg.

Az egyik: Magának ez egy megelőzés?

A másik: Igen.

Az egyik: Hagyja hallani.

A másik: Figyeljen ide. Lakott itt Szatmáron egy Kohn nevű gazdag ember, akinek borzasztó csunya felesége volt. Az asszony sokat panaszkodott, hogy beteg, beteg, de Kohn nem túlságos odaadással reagált. Szólt a háziornosnak, aki megnézte. Az asszony megint panaszkodott, Kohn megint szólt a háziornosnak.

Az egyik: Lyukadjon már ki.

A másik: Várjon... Egyszer aztán Kohnné, itt, a Pannónia előtt, a legforgalmasabb vasárnap délelőtt elájult. Most már nem lehetett a dolgot olyan könnyedén venni. Mindenki látta, mindenki tudta. Muszáj volt az asszonyt elküldeni Bécsbe egy professzorhoz.

Az egyik: Szóval?

A másik: Szóval, katasztrófa az nincs. Németország nyilvánosan elájult és ezzel megelőzte a katasztrófát. Muszáj elküldeni egy professzorhoz.

Nyolcra emelkedett a budapesti házösszeomlás halottainak száma. Budapestről jelentik: A Szent László-utcai házösszeomlás áldozatainak száma nyolcra emelkedett. A nyolcadik halott, akit a romok alól kihúztak, egy asszony volt, aki véletlenül a szerencsétlenség pillanatában arra haladt és kinek személynépszerűségét még nem sikerült megállapítani.

A ROMÁN-OSZTRAK ÉS ROMÁN-MAGYAR KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOK. Bukarestből jelentik: A Bécsben folyó román-osztrák kereskedelmi tárgyalások során váratlan nehézségek merültek föl. Ugyan- is az osztrákok azt kívánják, hogy Románia az élő export-állat kvótáját 50 százalékkal szállítsa le. Miután Románia 60.000 élő állatot szállított ki, ez a kívánság igen súlyos. Hír szerint Ausztria az élő állat-exporttal kapcsolatban Magyarországot szeretné favorizálni. — A magyar-román tárgyalások, mint ismeretes, Szinajában fognak lezajlani. Hír szerint Románia csak az Ausztriával folyó tárgyalások befejezése után akarja a magyarokkal a megbeszélést kezdeni, hogy a színajai egyezkedéseket éppen úgy, mint a bécsi, Cesar Popescu, a kitűnő román szakferfi vezethesse.

VIZSGÁLAT A MAROSVÁSÁRHELYI BETEGSEGÉLYZŐ ELLEN. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi betegsegélyző hivatalban már pár napja folyik a vizsgálat némi szabálytalanságok tisztázása végett, a melyet Pavel és Lenkei központi betegsegélyző inspektorok végeznek. Egyidejűleg Lenkei inspektor a maroshévi betegsegélyző kirendeltségnél is vizsgálatot folytatott, amely 8 napi munka eredményeként, — kiszivárgott hírek szerint, — megállapította, hogy a könyvelés szabálytalan, más összegeket vezettek be és más összegeket fizettek ki, a különbözet így természetesen a kezelő tisztviselők zsebeibe esezett. Beuridan, a kirendeltség főnöke, szabadságon van és felvilágosítást az ügyben még nem adhatott. A vizsgálat különben a legnagyobb titoktartással folyik, amelyről hivatalos felvilágosítást nem adnak ki.

Bicskén emlékművel jelölik meg a magyar oceanrepülőök leszállásának helyét. Budapestről jelentik: A Magyar Aeroszövetség elnöke, a magyar emlékművel jelöli meg Bicske község mellett azt a helyet, ahol Endresz és Magyar oceanrepülő pilóták leszálltak. Az emlékművet ünnepélyes külsőségek között fogják leleplezni.

TÖMEGSZERENCSETLENSÉG A BIKAVIADALON. Marseilleből jelentik: Stes Maris de la Mer városkában tegnap a bikaviadal arénájában végezetes tömegszerencsétlenség történt. Járában folyt a viadal, amikor az egyik tulterhelt tribün leszakadt és negyven személyt magával rántva, összeomlott. A szerencsétlenségnek negyven sebesültje van, közülük tizen életveszélyesen megsérültek.

SEMMI SEM ÚJ A NAP ALATT. Nemrég Tardien francia miniszter, amikor egy választógyűlésen a radikális szocialisták ki- fűtültek, jó arcot vágott és gonosz játék-

hoz és a hallgatóság nagy mulatságára, szintén beállott a fűtülők közé. Egy strassburgi újság ebből az alkalomból emlékeztet egy hasonló esetre, amely 1911-ben történt, a választási korteskedés folyamán. — Egy helyen Rösicke, az agráriusok vezére volt a jelölt. Támogatására egy dr. Hahn nevű alvezér szólalt föl. Az ellenkező véleményen levők elláták magukat olyan instrumentummal, amely családias híven utánmozgatta a kakas kukorékolását. Alig fogott dr. Hahn beszédébe, máris megindult a kukorékolás. Dr. Hahn, aki, ugy látszik, megsejtette volt ezt, szintén előkerített a zsebéből egy ilyen instrumentumot és buzgón együtt kukorékolta a tömeggel. — Negyedórai küzdelem után dr. Hahn győzött és megtarthatta beszédét.

24 milliárd lej a világ leggazdagabb leányának hozománya. Londonból jelentik: Anyjával együtt Newyorkból Londonba érkezett a minap J. B. Duke, a nemrég elhunyt amerikai dohánykirály egyetlen gyermeke, a tizenkétéves Doris Duke, aki a világ leggazdagabb leánya. Harmincötmillió font sterling maradt rá örökségül, ami román pénzre átszámítva 24 milliárd lejnek felel meg. A nagy vagyont huszonegy éves korában kapja meg, addig évente 15 millió lejt utal ki számára gondnoka. Anyjával együtt egy előkelő hotelben szállt meg és csak családjának legbensőbb barátaival érintkezik. Egyszerű modoru, szép, szőke iskolásleányka és most vakációját tölti Londonban. Gyermekes örömmel gyönyörködik London nevezetességeiben és naponta ellátogat anyjával együtt London legszegényebb sorsu városrészeibe, különösen a West Endbe, ahol nagy összegeket osztogat szét a szegénysorsu lakosság között.

TÜNTETÉS MUSSOLINI ELLEN EGY BERLINI MOZIBAN. Berlinből jelentik: Az egyik itteni mozgósínházban tegnap egy filmet mutattak le, amely a nyolcéves fascista Olaszország történetét illusztrálja. A filmnek annál a részénél, ahol Mussolini ünneplik, a moziban jelenlévő baloldali érzelmű közönség abugolni és pfujozni kezdett, úgy, hogy karhatalom volt kénytelen beavatkozni. — A rend helyreállítása után folytatták az előadást.

A „szabadság” vége. Több évi hajszá után sikerült az indiai rendőrségnek Farari Nana hirhedt banditát ártalmatlanná tenni. A bandita hosszú időn át volt Nasik tartomány réme. Farari utonállással kezdte pályáját, amikor azonban megindult az indusok szabadságharca, az elnyomottak felszabadítójának játszott ki magát. Szerepéhez képest aztán olyanokat támadott meg és fosztott ki, akik a brit kormány szolgálatában állottak. Egyszer tigrisbőrlepelben, fényes nappal betört egy faluba, megjelent egy lakodalmas társaságban és az ott levő négy pénzkölcsonzót kirabolta, elvezette magát a lakásukba, elégette ott az adós leveleket és végül levágta a pénzkölcsonzók óráit.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, vagy bármikép részvétüket fejezték ki, különösen pedig az Erdélyi Kiskereskedők Szövetségének és annak tagozatainak, a Román Kereskedők Egyesületének, A Brassói Ipartestületnek, a Kronstädter Handelsgremium, Verband Deutscher Handelsgremien Siebenbürgens, Fortschritts-Verein Junger Wauflaute, a Diana Vadászegylet és a Szentkereszt egyesületének testületileg való kivonulásáért ezúton mondok hálás köszönetet. — Özv. Száva Gerőné.

Érdekes feljelentés a brassói ügyészségen. Ismeretes, hogy annak idején Gogota Jon, a brassói Susanna vendéglő tulajdonosa tette azt a döntő tanuvallomást a csiki erdőpanama ügyében Tiberiu Vornic és Aurel Dobrescu ellen, amely után körözölevelet bocsátottak ki Dobrescu volt alminiszter ellen. Az ügy most érdekes fordulat elé jutott. A brassói ügyészségre Gogota Jon egy feljelentést adott be dr. Bleahu brassói közjegyző és Popa román eszperesek ellen, amelyben azt állítja, hogy dr. Bleahu és Popa eszperes felajánlották neki, hogy abban az esetben, ha tanuvallomását Dobrescu Aurél ellen visszavonja, úgy kifizetik azonnal közel egy millió adósságát, ezenfelül még készpénzt is adnak neki.

BOTRÁNY AZ ANGOL SZÉPMŰVESZETI AKADEMIÁBAN. A londoni királyi szépművészeti akadémia legutóbbi tagválasztó gyűlésén nagy botrány pattant ki. Az akadémia elnöke, miután megválasztották taggá az egyik nemzetközi hírv művész, kérte az akadémia tagjait, hogy kövessék egyik szomszédterembe. A megdöbben tagoknak megmutatta ott az illető művészek a kiállításra beküldött egyik képét, amelyről kiderült, hogy átfestett fénykép. A választást ezek után természetesen megsemmisítették. — Nem értik azonban egyáltalán, hogy az elnök miért nem lépett már a választás előtt közbe, hiszen ő akkor már tudott az esetről. Az illető művész egy interjúban azzal a furcsa mentséggel áll elő, hogy ő nem tudta, hogy fényképjeleneteknek a vászonra való átvitele és átfestése az akadémia szabályaiba ütközik.

Nincs kegyelem a régi tanácsok számára. Tudósítónk jelenti: Megirtuk már, hogy Dumitrescu generalinspektor napok óta vizsgálatot folytat le a marosvásárhelyi városi tanácsnál, amelyet a mai napon be is fejezett. Hétfőn a vármegyei tanácsot vizsgálja felül Dumitrescu. Kiszivárgott hírek szerint mind a két tanács feloszlátása már csak napok kérdése.

A francia elnök nászajándéka. Ileana királyi hercegnő esküvőjére napoként érkeznek a szebbnél szebb nászajándékok. Tegnap irtunk a CFR gyönyörű szőnyegeiről, mára pedig a francia köztársasági elnök értékes ajándékáról érkezik jelentés. Doumer elnök ajándéka egy rendkívül szépen kiállított porcellán asztali-készlet, a világhírű Sevres-i nemzeti porcellángyárban készült kiváló kézimunka, amelynek minden egyes darabja külön művészi értékkel bír. Az ajándékot Franciászág bukaresti meghatalmazott minisztere szombatn nyújtotta át.

Vasárnap Brassóba érkezik a Ford-karaván. A Ford-autókaraván, amely az egész világot bejárja, vasárnap, július-19-én Brassóba érkezik. A karaván megtekinthető délelőtt kilenc órakor a Főtéren, a rendőrséggel szemben, tíz-órakor a városban tartandó körsétán, tizenegy órakor az igazságügyi palota előtt és délben a kereskedelmi és iparkamaránál.

ELVESZETT A Salamon-kabaré péntek esti előadásán, a 25. sorban egy női esernyő. Kérte Geller sporttüzletében leadni.

BRASSÓI ORVOSI HIR. Dr. Bentia v. közközházi orvos, gyakorlóorvos és belgyógyász, (spec. a budapesti, gráci és berlini egyetemeken), Brassó, Mester-utca 11. szám (Bolonya) alatti házában új rendelőt nyitott. Rendelés: belső, sebészi, női, bőr és nemi (vér) betegeknek naponta 11—1 és 3—5-ig.

A KÖRORVOS AUTÓT VEZET

Vigyázz, barátom! Haivan mérföldes óránkénti sebességgel haladunk tá a falun.

Nem lesz semmi baj! A falu egyetlen rendőrt a reumája miatt ágyba parancsoltam.

(Manchester Evening Chronicle.)

KARBAVESZETT HIZELGÉS

Micsoda pompás kisfia van! Remek fejalkat, előkelő vonások... Igaz is: nem adhatna tíz pengőt kölcsön?

Nem! A kisfiu a feleségemnek az első férjétől való gyermeke.

(Nottingham Evening Post.)

ELŐNYÖSEBB CSERE

Szeretném kicserélni a motorkocsit, a melyet itt vettem. A menyasszonyomnak nem tetszik.

Óh, uram, ilyen kitűnő motorkocsit nem talál hamarosan még egyet. Inkább cserélje ki talán a kedves menyasszonyát.

(Smith's Weekly.)

APAI GONDOK

Nem alkalmazhatnád a fiamat az üzletben?

Mihez ért a fiu?

Hallod, ha értene valamihez, akkor a magam üzletében alkalmaznám.

(Passing Show.)

BORBÉLYÜZLETBEN

Nos, mester, ebben az általános gazdasági válságban maguk nem szállítják le az árakat?

Éppen nekünk nem lehet, uram. A vendégeinknek mostanság olyan hosszúra megnyúlt a képe, hogy kétszer annyi időbe és fáradságba kerül megborotválni őket.

(Judge.)

AZ AGGÓDÓ FÉRJ

Miért teszed föl az ékszeridet, ha fűrdődni mégy? Hátha ott találnál fulladni...

(Ric et Rac.)

CSALÁDI ÓHAJOK

Férj: Szeretném, ha struccmadár volnék, hogy ezt a süteményt képes lennék megenni.

Feleség: Azt én is szeretném. Legalább mingyárt kiszedhetnék belőled néhány tollat az új kalapomra.

(Humorist.)

Szerkesztői üzenetek

Agáta, Satu-Mare. Első b. levelét tényleg nem kaptuk meg. Sorsuk iránt őszinte részvételt vagyunk, de másképp nem segíthetünk, mint, hogy kitartásra, türelemre, a jövőben való bizalomra buzdítjuk. Ami az antik tárgyakat illeti, bizony ezeknek nehéz most jó vevőt találni. Mindenesetre előbb szakemberrel meg kell értekelteni — ott, Szatmáron is lesz ilyen, — s aztán valahová bizományba adni, Bukarestbe, vagy Budapestre. Látatlanul, vagy fénykép után, nehéz ilyen dolgot eladni.

K. A., Nagyszeben. Kolozsvárt minden évben van felvételi vizsga a színészegyesületnél, amelynek Janovics Jenő igazgató az elnöke. Érdeklődjék ott, s annak idején jelentkezék. Ha tényleg olyan kiváló tehetsége van, megadják a módot, hogy tanulhasson és elhelyezkedhessék, bár ma a színészetre is rossz idők járnak.

Dés. Tessék beküldeni a számokat.

Sport

Utrakész a román válogatott futballcsapat

Bukarest, július 18

Mint annak idején megirtuk, a román labdarugó szövetség sikeres tárgyalásokat folytatott egy északi tura lebonyolítása ügyében. Az érdekelt sportszövetségekkel most már véglegesen sikerült megállapodni és így készen áll a román csapat turaprogramja, mely a következő lesz:

Augusztus 23-án Varsóban játszik Románia a lengyel válogatott csapat ellen. Ezután három napos szünet következik, majd augusztus 26-án Kovnóba rándulnak, ahol a litván válogatottal mérkőz össze erejüket. A következő turaállomás Riga. Itt a lett válogatott játszik a román válogatott ellen. Szeptember 3-án Revalban fejeződik be a gazdag programu tura.

A bukaresti szövetségben —egyelőre még nem döntöttek arról, hogy mely játékosok fognak résztvenni a mérkőzéseken.

↑ Őszi Wetzler lesz a Ripensia trénero Temesvárról jelentik: Kertész II. tréner szerződése a napokon lejár. Mint értesülünk, szerződését nem hosszabbítja meg a Ripensia FC és helyét egyelőre Wetzler fogja betölteni. Ősszel azután, a tervek szerint, valamely Budapesten működő neves tréner fog szerződöttni a temesvári proficsapat.

Ma és holnap

Kozákok

a brassói EUROPA kávéházban

Rendes árak. Belépti díj 30 lej.

Nincsen jobb a

Tanától svábbogárpor-nál.

Kapható drogériákban, fűszer- és festékkereskedésekben.

Fürdőszoba-

berendezési cikkek, gáz és forr- csövek állandóan raktáron.

„Armatura“ r. r. t. Fiók cégnél Brassó, Malom-u. 1. (Kut-u. sarok).

I-a száraz

Bükk-tüzifa

teljes súly grantálva, pontos szállítás.

Raktár: D. ADLEFF Brassó

megrendelési hely:

H. ARONSOHN & TÁRSA

BRASSÓ, Tanácsház, TELEFON 7.

Biztos megélhetést nyújtó 50 éve fennálló

keriészeti

40 kitüntetéssel, öregség miatt, igazi olcsóáron eladó vagy bérbeadó. Bővebbet váradvelencei kertészetben Nagyváradon. Ugyanott kapható a világhírű hatóságilag vegyelemzett gyógytea épekő, vesebajok, rosszgyomrok biztos elmulasztására, utasítással 100 gr. 60 lej.

Az azugai üvegyár

a brassói piacon, a Sparkassa épülete mellett raktárt létesített gyártmányaiból és kéri a brassói és vidéki né. közönséget a raktár sz. megtekintésére

Amortizációs kölcsönöket

városi házakra lej értékben. 10—40 évi időtartamra folyósítatunk Kolozsvári Népbank és Zálog Hitelintézet R. T. Szép-uca 1. Szz.

— Szívbetegeknek és Érelmeszesedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— IDŐJÁRÁSEJENTÉS. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint részben felhős idő várható, lényeges hőváltozás nélkül.

— Notorius betörőket fogott a csikszépvízi rendőrség. Tudósítónk jelenti: Botár Sánta János csiksaplocai és Nagy József csikszentmihályi egyénekéről köz tudomású dolog, hogy lopásból tartották fenn magukat. Kétten állandóan együtt dolgoztak, illetőleg loptak és együtt is ültek a börtönben. Ezélt 2 héttel szabadultak ki a csikszépvízi ügyészség fogházából, ahol különböző lopások miatt büntetésüket töltötték. Ugy látszik már kész tervvel jöttek ki, mert alig hogy kitétek a fogházból a lábukat, nyomban érkeztek feljelentések a különböző csendőrsőkre, hogy ismeretlen tettesek betöréses lopásokat követtek el. Végre ma sikerült kézrekeríteni a két jómadarat Csikszépvízen, ahol szintén több lopást hajtottak végre. A csendőrségen beismerő vallomást tettek s így rövidesen visszakerülnek a fogházba.

— MAGYAR INFORMÁCIÓS IRODA NYILT MEG RÓMÁBAN. Tudósítónk jelenti: Tegnap nyílt meg Rómában a magyar információs idegenforgalmi iroda. Olasz részről már az első napon nagy érdeklődés nyilvánult meg a magyarországi utazások iránt.

— Játék közben a patakba fulladt. Csikszérvadáról jelentik: Mihály Ágoston csikmenasági lakos feleségével egyetemben munkára ment, 2 éves Magdolna lányukat a nagyanyára bízta. A kisleány az udvaron átfolyó patak partján kezdett játszani, megcsuszott és a patakba esett. Mire öreganyja észrevette, belefutott. Az ügyészség gondatlanságért eljárást indított a kisleány nagyanyja ellen.

— 283 EZER DRACHMÁT BORITÉKBAN ELASOTT EGY PARKBAN. Athénből jelentik: Az itteni magyar követségen nemrégiben nagyszabású lopásnak jöttek nyomára. — A rendőrség megállapította, hogy a lopást a követ komornyikja követte el, aki hosszabb valatás után be is ismerte, hogy a pénz és tulajdonította el és a követség közelében egy parkban elásta. A rendőrök a komornyikkal együtt kimentek a megjelölt helyre, felásták a földet és egy boritékban meg is találták az összeget, 283 ezer drachmát. A komornyikot letartóztatták.

— FÖBELÖTTE MAGÁT EGY MÜEGYETEMI HALLGATÓ, MERT NEM VOLT, MIT ENNIE. Budapestről jelentik: Wagner János huszonnégyéves műegyetemi hallgató tegnap este Szivutcai albérti szobájában, forgópisztollyal föbelötte magát és azonnal meghalt. Tettének oka — elviselhetetlen nyomor.

— TRANSJORDÁNIÁBAN A SASKÁK MEGTÁMADTÁK A JUHNYAJAKAT. Londonba érkezett hír szerint Transjordánia déli részét óriási sáskafelhők lepték el, amelyek minden növényzetet elpusztítottak és még a juhnyájakat is megtámadták.

— VOLPI HUSZEZER LIRAT KÉRT EGY OLASZORSZÁGI FELLEPÉSÉRT. Rómából jelentik: Lauri Volpi, az ismert olasz tenorista összeveszett az olasz színházak szövetségével. Volpi, aki a newyorki Metropolitan Opera tagja, vendégszerepelt akart Olaszországban, de olyan feltételeket szabott, amelyeket az olasz színházak kénytelenek voltak visszautasítani. A világhírű tenorista egy-egy esti fellépésért huszezer lira tiszteletdíjat követelt és azonkívül még tizenhárom feltételt szabott, amelyek arra vonatkoznak, milyen propagandát kell kifejteni plakátokon és a sajtóban. Az olasz színházak szövetségének végrehajtóbizottsága csütörtökön megvitatta a feltételeket és sajnálkozással állapította meg, hogy Volpi olyan követeléseket támasztott, amelyeket az olasz színházak nem teljesíthetnek. Az egész olasz sajtó hevesen támadja Volpi.

— EGYSZERRE NÉGY FIUNAK ADOTT ÉLETET EGY SOPRONI ASSZONY. Sopronból írják, hogy Egyed József fertőszéplaki gazdálkodó feleségének tegnap négyes ikrei születtek. A négy csecsemő, — mind a négy fiú, — és az anya, teljesen jól érzik magukat.

— NASZALYI: Stábil gőzkazánok és gőzgépek gyakorlati tankönyve. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályánál. Ára 252 lej. — Utánvétel 20 lej. Előzetes fizetés mellett portót nem számítunk. Kérje ingyen műszaki jegyzékünket.

— Zsebtolvajok garázdálkodnak a brassói zöldségpiacon. Pascu Anna feketehalmi lakos jelentést tett a rendőrségnek, hogy a brassói zöldségpiacon táskájából 17 ezer lejt loptak. Ugavncsak a zöldségpiacon lopták ki Manich Elisa, brassói lakosnak is a pénztárcájából ezer lejt. A rendőrség mind a két esetben bevezette a nyomozást.

Keleti levelek

Irja: Baktay Ervin

Hatalmas térségen álltak fel a kihallgatások megjelentek és a Nagyur magas trónkelyén, csipkéhez fogható faragott kőrácsok közt ülve, parancsolt vagy ítélte. De sokkal különösebb és Indiában is egyedülálló épület a Diván-i-khász, vagyis a magánkihallgatások csarnoka. Kétemelet magasságu terem ez, közepén emeletnyire nyulik fel egy díszes faragásu, testes kőoszlop, amelynek teteje kellőképpen kiszélesedik ahhoz, hogy Akbár trónulása elférjen rajta. Keskeny, hid-szerű, ráccsal szegélyezett kőpallók ágaznak ki az oszloptető négy sarkából az épület sarkai felé, ezek külső végén álltak a Nagyur főminiszterei és csak hívására közeledtek hozzá. Lenn, a terem földszintjén gyülekeztek a magánkihallgatásra járólok. Az egész végtelenül fantasztikus és meglepően hat.

A tulsó oldalon sorakozik három kis palota, Akbár főfeleségeinek lakosztályai. A két szélsőt himzésfinomságu kőfaragások díszítik, míg a középső egyszerű és sima. Egykori díszét, a dus aranyozást lemarta róla a könyörtelen idő. A hagyomány — főként európaiak között — azt tartja erről a középső palotáról, hogy itt lakott a Nagymogul keresztény felesége. Ennek a feltévesnek egyetlen alapja az, hogy a szinte felismerhetetlenségig lekopott falfestmények egyikén angyalszárnyakat véltek felismerni s ebből arra következtetnek, hogy a kép az Angyali Udvozetlet ábrázolta. De, sajnos, a történelmi kutatás megcáfolta a hagyományt s az angyalszárnyak sem bizonyítanak semmit, hiszen régi perzsa festményeken számtalanszor szerepelnek angyalok, szárnyakkal, szinte a Quattrocento szentképeinek stílusában festve, sőt hindu festményeken, például a Galtá völgy régi templomaiban magam is láttam szárnyas angyalok képmásait. Maga a keresztény feleség is inkább legenda, mint valóság, a kutatás pedig azt derítette ki, hogy „Miriam háza”-ban a szépséges rádzsput-hindu szultána lakott, akit Akbár azért vett nőül, hogy megpecsételje a hindukkal kötött barátságot.

Még egy nagyobb zenána (hárem)

Fatépur, a kísértetváros

palotája csatlakozik a három főszultána lakosztályainak sorához s mögöttük a várfal fölé emelkedve áll az „Álmok háza”, Akbár egykori hálócsarnoka. Innen észrevétlenül juthatott hölgyeinek házába s ezek is feltűnés nélkül surranhattak át a kis vízmedence terén, ha uruk kitüntető figyelme egyikükre vagy másikukra, irányult. A „Khuáb-gah” palotája sok édes éberálmoról beszélhetne....

Az asszonyok házai közt emelkedik a Páncs Mahál, az „ötemeletes palota”. Öt egymás fölé épített nyitott oszlop-soros erkély ez, csodálatosan finom faragásu, tiszta hindu stíli oszlopokkal. Az árnyékos, szellős márványcsarnokokban hűsöltek édes, jeles sorbeth mellett a palota szépei, míg a tetőerkélyen a szítár s a vina lágy hangjai bűbajos perzsa és bánatos hindu dallamokat szóltattak meg.

A belső város másik végén hosszú épületsorok fülkéiben álltak a pompás arab paripák, a tevék és a hátaseleflán-tok. Ma már üresek az istállók, csak mókuskok futnak ki s be a tetőnyílásokon és talán éjszaka, amikor járókelők lábdobbanása nem veri fel a csendet, kigyólik siklanak ki a falrepedésekből. Minden úgy áll, mint négy évszázaddal ezelőtt: csak a könnyen mozdítható épületrészek, a faragott ajtók, ablakok és drágaköves dekorációk tüntek el. A kő és a márvány dacol az idővel és még hosszú évszázadokig fogja hirdetni Nagy Akbár dicsőségét.

Az egyedüli hely, ahol négy évszázad óta sem nemult el a szó, a belső városon kívül álló nagyszerű mecset, a Dargáh Masdzsid. Így nevezik, mert a terjedelmes udvaron emelkedik az egykori Csisti-szent dargáh-ja, vagyis siremléke. Fehér márványból készült ez, leirhatatlan finom munkájú, áttört márványrács falakkal. A muzulmán ör nemzspapucst köt a látogató lábaira, a külvilág szennyes porát nem szabad bevenni a szent nyugvóhelyére. A cenotáfium fölé csodálatos mivű baldahin borul, gyöngyházdarabokból művésziessen összerótt díszítmények fődik. A külső fal márvány csipkefodrain apró színes fonaldarabkák libegnek. Messze földről

37.

Ma és holnap

Kozákok

a brassói EUROPA kávéházban

Rendes árak. Belépti díj 30 lej.

zarándokolnak ide a gyermektelen asszonyok hinduk éppugy, mint mohamedánok és fogadalmi szalagkat a szent sirjának falára erősitve kérik csodát, vő segítségét. S állítólag nem eredménytelenül. Allah a megmondhatója, hogyan és miképen.... A mecsetudvaron tanyázó jólmegtermett fiatal mollah-ok talán meg tudnák magyarázni a csodák nyitját....

A mecset főkapuja talán egész Indiának legimpozánsabb építménye: a Buland Darváza (Magas kapu) negyvenméteres ivének még égbetornyosulóbb hatást ad az, hogy a hegy szegélyén áll és magas lépcsősor szolgál talapzatul. Alulról feltéktíntve ó-mára, az ember szinte hangyává érzi törpüllni magát. A kapuiv felső boltozata alatt csúf, fekete koloncok csüggnék alá, mintha zsirosan csillogó, óriási állati belsőrészek volnának. Az indiai régi épületek átka, a vaddarazsak fészkei ezek. A zsongást fenyegetően megnagyítva visszhangozza a boltív üressége.

Lenn a faluban lakodalom áll éppen, szól a zene, puffog a kézidob. Cifra, színes ruhákban nyüzsög a nép, az is tenadta nép, ismeretleül, a nyomorúság verejtékszágaiban — de él törhetetlenül és egyre „utódot állítván jármába” tuléli a hatalmasok nagy álmait....

★ LANG HENRIK KIR. UDVARI FÉNY. KÉPESZ műterme, Brassó, Kolostor-utca 28., a modern fototechnika legújabb vívmányival van felszerelve. Egyes és csoportfelvételek a műteremben, vagy saját lakásban, a legmodernebb kivitelben, leszállított árákon. Felvételek naponta este 9 óráig. — Sürgős esetekben a képeket még aznap szállítjuk. Telefon 746.

— GYORSFUTASU BENZINMOTOROK. Göndör Lajos kitűnő könyvét mindenkinek ismernie kell, aki valamilyen vonatkozásban van gyorsfutásu benzinnmotorral. Ára 230 lej. Szállítási a Brassói Lapok könyvosztálya. — Kérjen ingyen műszaki jegyzéket.

★ A „GUSLEAR” KOZÁKKÓRUS BRASSÓBAN. Ma és holnap hangversenyeznek a „Guslear” balalajka és énekkórus a brassói Európa kávéházban, (terem és terras). Rendes kávéházi árak. Belépti díj 30 lej. — A rendezést G. Ongyérth koncertigazgatóság vállalta.

— Ismét betörőbanda dolgozik Brassóban. Klockner György mérnök lakására az elmúlt éjszaka folyamán betörtök. Az ismeretlen tettesek 13 ezer hétszáz lej értékű ruhaneműt loptak el.

★ NEVETES A LEGJOBB ORVOSSÁGI! Aki nem akar beteg lenni, az nevensen. Aki nevetni akar, tiszta szívből, igazán, könnyekig, amíg megfájdul az oldala, amíg elfelejti minden baját és bánatát, amíg elmúlik a rosszkedve, fájdalma, gondja, amíg telekacagja magát életkedvvel és fiatalssággal, aki így akar kacagni, az menjen el szombattól a brassói Astrá-ba, az „Erénycsász” (Der wahre Jakob) című német beszélő és éneklő filmvígjáték előadására. Az „Erénycsász” az idei filmszezon legjobb, legötletesebb és legtemperamentumosabb filmalkotása, telve olyan egészséges humorral, amely két óra hosszát, percnyi szünet nélkül, falrengető kacagással tölti be a termet. A film főszereplője Félix Bressrt, a „Mesék az irógépről” irodaszolgája, merjük azonban állítani, hogy új alkotása sokkal tökéletesebb; Bressart méltó társa a humorban Ralph A. Róberts.

★ FOTO-EXPRESS! Vasárnapi felvételeit legóvatosabban még aznap előhívjuk és modern, tükörfényes kópiákat szállítunk. Lang Henrik fényképezési szaküzlete, Brassó, Kolostor-utca 28 és Kapu-utca 44.

★ NAPONKÉNT százak keresik fel a Brassó, Kolostor-utca 36. szám alatti gyönyörű szőnyegkiállítást, ahol kizárólag valódi perzsa szőnyegeket állít ki a híres brailai Erevangyár. Belépés díjtalan. — Vételkötelezettség nincs.

★ KÖSZÖNETNYILVANITAS. Hálás köszönet mindazoknak, kik szeretett feleségem, Csulak Györgyné temetésén megjelentek vagy részvétüknek bármilyen más módon kifejezést adtak. — A gyászoló család.

★ Az „Alraune” óriási sikere a brassói Modernben. Brigitte Helm a világhírű filmművészno paradés filmjét tegnap mutatta be a Modern Mozgó. Richard Oswald finom rendezésben 100 százalékos beszélőfilmet csinált Hans Heinz Ewers halhatatlan regényéből. — Brigitte Helm művészete ebben a filmben felülmúlja minden eddigi alakítását. Nagyszerű partnerei Albert Bassermann, Harold Paulsen, Bernhard Götzke. A film magyar feliratokkal van ellátva. Szencziócs az előjáték, orosz ének és tánc és balalajka csoport, melyet szellemesen konferál a filmen Siegfried Arno komikus.

FIGYELEM!

Az Ön egészsége veszélyben van!

Ha Magnesia S. PELLEGRINO-t kér és e helyett Önnek más szert ajánlanak

Utassza vissza! Utassza vissza!

Győződjön meg arról, hogy a csomagoláson rajta van Szent Peletrin márkája a „PRODEL” aláírással.

MAGNESIA
S. PELLEGRINO

Anis izzel és anis ia nélkül.

Vezérképviselőt és főlerakat: C. CENTONZE,
BUKAREST, VI., Str. Dr. Clunet 3. Telefon 360/95

17305 sz 9-8

Közgazdaság

A nagyipar a maga emberét szerette volna az iparügyek élén

Hogyan kommentálják Vasilescu-Carpen miniszterségét

Bukarest, július 18.

Manoilescu meglepetésszerű lemondása és bankkormányzóvá való kinevezése után, a kormány váratlanul Vasilescu-Carpen, a bukaresti műegyetem rektorát delegálta ipar- és kereskedelemügyi miniszterré. Ez a kinevezés általában meglepetést keltett, mert a professor politikával alig foglalkozott, ezenkívül köztudomásu róla, hogy főleg közmunkaügyi kérdésekkel foglalkozott.

tehát inkább a közmunkaügyi miniszteri tárcáját kellett volna a Jorga-kabinetnek a professzorra bízni.

Vasilescu-Carpen miniszterségét különösen ipari körökben kommentálják igen élénken.

Itt ugyanis az a vélemény, hogy egy ipari szaktekintélyt és gyakorlati embert kellett volna kinevezni Manoilescu helyébe. A gazdasági rétegek közül, — mondják ipari körökben, — az ipar volt az, amellyel a választásokra a Jorga-kormány paktumot kötött. Ennek a rétegnek a parlamentben több, mint husz képviselője és szenátora van, tehát mindenképpen indokolt lett volna a nagyipar reprezentánsai közül kinevezni az új ipar- és kereskedelemügyi minisztert.

Ezt a felfogást és kommentárt csak az érdekesség kedvéért közöljük, mert hiszen a kinevezés már megtörtént és azon valószínűleg csak egy kormányválság esetén lehet majd változtatni.

Rendes devizatózsdét kap Bukarest

Két napig tartó viharos kereslet volt külföldi fizetőeszközök iránt

Bukarest, július 18.

A belföldi pénzpiacra a németországi események hatása alatt rendkívül nagy kereslet lépett fel ugynevezett erős valuták iránt.

Különösen dollárt, angolfontot, svájci- és francia frankot kerestek vagy tételekben.

azok, akik egyrészt a német márkától igyekeztek szabadulni, vagy lejjénzüket akarták — legtöbb esetben spekulációból — ilyen valutákra átváltani. A viharos kereslet miatt ezeknek az idegen pénzeknek és devizáknak az árfolyamai jelentősen emelkedtek és olyan árfolyam eltolódást idéztek elő, amelyre a lej stabilizálása óta nem volt példa a román pénzpiacra.

Különösen tegnap lépett fel az erős külföldi valuták iránti kereslet, amely azonban csak a déli órákig volt viharos,

mert a Banca Nationala, amely ellensúlyozni akarta a nagy keresletet és az emelkedő valutaárfolyamokat,

a déli órákban olyan nagymennyiségű dollárt, fontot és más devizát bocsátott a bankok rendelkezésére eladásra, hogy a felhajtott árfolyamok egyszerre csökkenni kezdtek.

Ebből az apropóból, hogy a jövőben rendszeresebben és könnyebben lehessen az idegen pénzeknek árfolyamait egyensúlyban tartani, — pénzügyi körök akciót indítottak arra, hogy a bukaresti tőzsdén önálló devizatózsdét létesítsenek, ahol a kínálat és kereslet könnyebben hozható egyensúlyba. Ebben az irányban már a Banca Nationalával is folytak megbeszélések, amely a tervet magáévá tette s így a bukaresti tőzsde rövidesen önálló devizatózsdét kap a jelenlegi áru- és értéktőzsde mellé.

Valorizációt kérnek a háboru előtt kötött biztosítások kötvénytulajdonosai

Az akció csak a külföldi székhelyű társaságokkal szemben fennálló követelésekre vonatkozik

Brassó, július 18.

Most, hogy Romániában egymásután telepednek le újra a külföldi biztosító társaságok, ismét aktualitást nyert a háboru előtt megkötött és lejárván levő, vagy már le is járt kötvények kifizetésének kérdése. Nálunk ez a kérdés sokkal komplikáltabb, mert sok társaság, amely a háboru végéig a mai Ro-

mánia területén működött, a forradalmi időkben kivonult a piacról és sorsukra hagyta ügyfeleit. Ezek az ügyfelek azután sem a díjakat nem tudták többé fizetni, ami az egész biztosítást kétséssé tette, sem az esedékes biztosított tőkét nem kapták meg. A román kormány három évvel ezelőtt összeírta az ilyen társaságoknál kötött ügyletek egy részét, azaz a céllal, hogy diplomáciai uton fog eljárni a biztosítók székhelyén illetékes kormányoknál, a függő ügyek rendezése érdekében, de ez az akció félbemaradt, illetve, egyes társaságok úgy rendezték a dolgot, hogy üzleti állományukat átadták Romániában működő biztosítóknak, amelyek a felekkel szemben magukra vállalták ezután az eredeti intézet kötelezettségeit. De ma is van még legalább egy tucat olyan biztosító, amely már nem dolgozik Románia területén, sőt meg is szűnt azóta, ügyeinek rendezése nélkül.

Van azonban a problémának egy sokkal fontosabb pontja, amely a ma is itt működő külföldi biztosítók ügyfeleinek igen nagy részét érdekli. Tízezerszámba vannak Romániában olyan emberek, akik a háboru előtt vagy alatt kötöttek életbiztosításokat, a háboru utánig aranyvalutában fizették a díjakat, azóta pedig lejben és most, amikor a biztosítás lejárt, a társaságok nevésséges összegeket akarnak kifizetni a feleknek, holott vagyonukat nemcsak átmentették, de meg is növelték a valutahullámszások révén. Az egyik német biztosító például 10 ezer békebeli osztrák-magyar koronáért ugyanannyi német-ausztriai, illetve magyar koronát, vagyis egy schillinget, azaz 90 fillért ajánlott fel ügyfeleinek. Más társaságok a háboru előtti kötvények beváltásánál 2 régi korona helyett 1 lejt akarnak adni, amit az érdekelték ép olyan elfogadhatatlannak tartanak, mint a másik ajánlatot.

Most azután Bukovinában mozgalom indult meg, amely a csernovici kereskedelmi és iparkamara útján lépéseket akar tenni a kormánynál, a háboru előtti biztosítási kötvények valorizációjának törvényes uton való

Jockey Club a fiatal életvidám nők kölnivize!

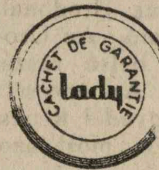
TALÁLÓ a neve ennek a hirneves kölniviznek, hiszen

a fiatalság kedvenc márkája, azoké, akik testük ápolására indokoltan nagy gondot fordítanak, akik igyekeznek teljes mértékben kihasználni az élet legnagyobb

kincsét: a fiataliságot. A Jockey Club parfümjé izgató és friss; ezek úgy illata, mint tisztasága és ereje miatt használják.

Tartson készenlétben egy üveg Jockey Club kölnivizet fürdő utáni bedörzsölésre és az öltözködésnél illatosításra.

Lepecsételt üveg garantálja a Jockey Club tisztaságát. Hogy bizonyos legyen afelől, hogy a valódi Jockey Clubot kapja, úgy ahogy azt a „Lady” gyárban desztillálták, kérjen lepecsételt

üvegcsét. Nagy rendelés egyszerű üvegcsékből lehetővé tette a gyárnak kölniviz gyártmányait zárt üvegcsékben ugyanazon ártért adni, mint kimérve.

Eaux de Cologne

Jockey Club - Perle de Paris -

Rouge et Noir - Parisienne - distillées par

Lady

rendezése érdekében. Az akció kezdeményezői arra hivatkoznak, hogy például Lengyelország még 1929-ben rendezte ezt az ügyet speciálisan a német alapítású intézetek által kötött biztosítások tekintetében. Az egyezmény, amely lengyel állampolgároknak német társaságokkal szemben fennálló követeléseire vonatkozik, kimondja, hogy mindazokat a kötvényeket, amelyeket 1924. február 14-ike előtt német márkában, lengyel márkában, orosz rubelben, vagy osztrák koronában állítottak ki, az összes német intézetek, amelyek Lengyelország területén működtek, vagy működni akarnak, kötelesek felértékelni. Erre a célra a lengyel pénzügyminisztérium 1931. április hó 15-én kiadott rendeletével kormánybiztost nevezett ki, akinél 6 hónapon belül be kell jelenteni a német biztosítókkal szembeni követeléseket és a lengyel kormány a német kormányval történő elszámolás alapján fogja azokat a jogosultaknak kifizetni.

A lengyelországi megoldás példájára sürgősen kívánatos lenne, ha a román kormány is az érdekeltek meglegedésére rendezné a háboru előtti biztosítási kötvények valorizációjának kérdését, a tekintetbe jöhető államok, (Németország, Magyarország, Ausztria és Olaszország) kormányai. A háboru előtti kötvények tulajdonos részét a tulajdonosok nem váltották be, éppen a felajánlott összeg elégtelensége miatt és így a 2:1 arányu, (1 koronáért 50 bani), kifizetés nemcsak valórtzácót nem jelentene, de még csak becsületes beváltást sem, mert az elkésett beváltás révén a tulajdonosokat tekintélyes kamatvesztés érte, amely felemészti az egész 50 banit, amit egy békebeli aranykoronáért kapnának.

A bukovinaiak már meg is kezdték a maguk országgrésében a háboruelőtti kötvény-tulajdonosok és követeléseik összegének összeírását, hogy az így nyert adatokat a kormány rendelkezésére bocsáthassák.

Szaksbizottságokat nevezett ki a kormány a parlamenti ülősszak által megszavazott törvények alkalmazására

Bukarest, július 18.

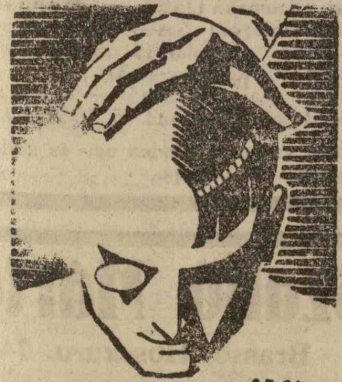
Argetoianu pénzügyminiszter javaslatára a kormány elhatározta, hogy a különböző minisztériumok mellé bizottságokat nevez ki, azzal a kizárólagos megbízással, hogy a parlament rendkívüli ülősszakában megszavazott törvényeket a gyakorlatban alkalmazza.

A bizottságok kinevezését a kormány azzal indokolja, hogy a parlament újbóli megnyitásáig terjedő

időt kísérleti időszakknak tekinti, amely alatt meg akar győződni arról, hogy a megszavazott törvények valóban előnyösek-e a közügyekre nézve.

Azon törvényeket, amelyek nem fognak bevalni, a kormány a parlament őszi ülősszakának megnyitása után azonnal meg fogja változtatni,

az alkalmazásukkal megbízott szaksbizottságok javaslatainak megfelelően.

Nem hull ki

a haja, ha a

PETROLE HAHN

hygienikus lotiot használja, mely biztos hatásu hajhullás, korpa és a fejbőr visketése ellen.

A PETROLE HAHN

megtisztítja és fényessé teszi a haját anélkül, hogy zsírosítaná. Megrögzíti a frizurát és megőrzi annak természetes báját.

Kapható:

Gyógyszertár, drogeria, illatszertár üzletekben, fésülőszalonokban stb.

Képviselet Romániában:

Agence Générale Française en Roumanie (Ernest Thiriet) Str. N. Filipescu No. 12. — Bucuresti.

A húgysaváldozatait fájdalom győzti!

Ezt a szert
LANCEREAUX
professzor, az orvos-akadémia volt elnöke ajánlja
gutaütés elleni szernek.

14
nagy prémium

Guta,
Reumatizmus,
Érelmezesedés,
Levertség.

URODONAL

**megment,
mert feloldja a húgysavat.**

Fel a fejjel: levertek, reumatikusok, szélütöttek, kik szenvedtek fejfájás ecémák miatt s áldozatai vagytok a húgysav következményeinek. Az Urodonal föloldja a húgysavat és anélkül, hogy ti észre vennétek, eltünteti az ártalmas savat, mint a meleg víz feloldja a cukrot. Dobjátok el a botokat és a mankókat, egyenesedjétek ki, mint ifjúságotok szép idejében, hála az Urodonalnak, most már mindent, ami a gyomornak kellemes, ehetiek, sőt itt-ott még a kellettnél is többet. Salicil, colchicul, jód, amelyekért olyan sokat fizettek a legnagyobb rendetlenségben menekülnek az Urodonal elől. Hála az Urodonalnak, mert ennek következtében a levertek íriss erőre kapnak, az impotensek visszanyerik életerejüket és az elegáns nő, akinek szervezetét az Urodonal kitisztította, újra visszanyeri arca fiatalágát és üdőségét. — Bárhol fellelhető a húgysav, az képtelen felvenni a harcot az Urodonállal szemben, amely egy oldható anyag és nagy erővel mobilizálható. Az Urodonal a bárhol található húgysavat kikergeti, a gyomorfalazat belső részén, az izmok táján és az érzékeny részekben javító hatással van. Az orvosi indikációhoz képest az organizmust ez a szer rendbe hozza és egyedül képes gyógyítólag hatni. Valamikor régen ez a szer nem volt elismerve, most azonban ennek a vitán felül áll.

Nyáron használjon SELS DE LITHINE CHATELAIN, miáltal megkapja a legkitünőbb ivóvizet, amely frissítő, könnyű és elősegíti az emésztést. Előállítja az URODONAL-laboratórium.

Dr. BETTOUX,
a montpellieri orvosi akademiából

Szenzációs Páris-i autocar utazásunkat megismételjük!

Előfizetőink és olvasóink figyelmébe

Luxus autocar-utazás

Budapest—Wien—Linz—Salzburg—München—Augsburg—Tübingen
Stuttgart—Strassburg—Nancy-n át Párisba. — Utvonal a v szs-
utazásnál: Páris—Dijon—Genf Interlaken—Luzern—Buchs—Feld-
kirch—Zell am See-n át Semmering—Wien Budapest

Ezen utazás indul 1931. augusztus 5-én.

Az utazás időtartama Budapesttől—Budapestig 23 nap

Tartózkodások: Wien 1 nap, Salzburg 1 nap, München 2 nap, Stuttgart 1 nap, Strassburg 1/3 nap, Nancy 1/2 nap, Páris 7 nap.

Párisi programunk:
7. nap érkezés Párisba, vacsora, megszállás.

8. nap, reggeli a szállóban, napitúra autocaron, Versailles és Malmaisonba. Indulás 10 órakor délelőtt és visszatérés 17.30 órakor. Utvonal: Place du Theatre, Louvre, Champs Elysées, Diadalív, Neuilly, Malmaison, a kastély megtekintése. Tovább utazás Versaillesba. Ebéd Versaillesban. A kastély és kertek megtekintése. Nagy és kis Trianon. Az állami Hintók Múzeumának megtekintése. Visszautazás St. Cloudon át, 19 órakor vacsora a szállóban.

9 nap, reggeli, délelőtt fellátogatás az Eiffel-toronyra, ebéd a szállóban. Délután a nagyáruházak, u. m. Louvre, Printemps, Galeries, Lafayette megtekintése. 19 órakor vacsora a szállóban.

10 nap, reggeli, 10.15 órakor körutazás Párison át, a főlátványosságok megtekintésével kapcsolatosan. Utvonal: Place du Theatre Francais, Vendôme-tér, Madeleine temploma, Lajos kápolnája, Diadalív, Trocadero, Eiffel-torony, az Invalidusok dómja, Napoleon sirja, Külügyminisztérium, Nagy és Kis Palota, Champs Elysées, Place de la Concorde, Obelisk, Képviselőház, Place du Theatre Francais. 13 órakor ebéd a szállóban. 14.15 órakor körutazás Párison át. Utvonal: Place du Theatre Francais, Louvre, Ipazságügyi Palota, Sainte Chapelle, Quartier Latin, Cluny, Odeon Theatre, Szenátus Palotája, Louxembourg Palota és Kert, Pantheon, Sorbonne, a Notre

Dame temploma, Városháza, Bastille, a nagy Boulevardok, Tőzsde, Opera, Place du Theatre Francais. Vacsora 10 órakor a szállóban.

11 nap, reggeli, délelőtt autótutazás a Bois de Boulogneban, a tavakhoz és vízesésekhez s a lóversenyterekhez. Ebéd a szállóban, délután a Louvre muzeum megtekintése, képek, szobrok, butorgyűjtemény osztályon. 19 órakor vacsora a szállóban.

12 nap, reggeli. Délelőtt szabad, ebéd a szállóban, délután a Louxembourg muzeum és annak kertje megtekintése, vagy a gobelin szövőde megtekintése, ahol a világ leghíresebb tapissériái készülnek, a munkaterek megtekintése. Vacsora a szállóban.

13 nap, reggeli. Autóval a gyarmatügyi kiállításra, ebéd a kiállítás területén, este vizsza, vacsora a szállóban.

14 nap, reggeli. Reggeli után elutazás Párisból, Genf 2 és fél nap, Interlaken 2 nap, Luzern 2 és fél nap, Schlading 1 nap, Semmering 1 nap.

Ezen utazás összköltsége:
Budapesttől—Wienig III. o. gyorsvonattal, vagy „autócar“-on, Wientől—Wienig, a megadott utvonalon és az ugyancsak megadott kilométer teljesítmények mellett, luxusautocaron, Budapesttől—Budapestig, teljes étkezéssel, „programm szerint“ mindenütt elsőrangú éttermekben, elhelyezkedések mindenütt elsőrangú szállodákban, a program szerinti körutazásokkal és megtekintési lehetőségekkel, borralalokkal, gyógydiákkal, az egész utvonalon, a kolóniális kiállítás megle-

kintésére jogosító igazolmánnyal együtt, (a Jungfrau hegység megtekintésénél a vasúti jegyek nincsenek beleszámítva, azonban ezeket is 50 százalékos kedvezménnyel tudjuk vendégeinknek megszerezni),
Lei 20.400.—

Ezen összegben az összes vízumok, a magyar vízum kivételével, bennefoglaltatnak.
Ezen utazás részvételére az indulás előtt le-

het legkésőbb 8 nappal jelentkezni.
Részletes prospektusokkal díjtalanul szolgál, mindennemű utazásra felvilágosítást, le-
vél, telefon, vagy személyes érdeklődésnél ki-
merítő választ küld, utiterveket elkészít, díj-
talanul szobafoglalásokat eszközöl Európa-
valamennyi számottevő furdóvárosában, ked-
vezményes árban:
„Brassói Lapok“ furdó és utazási osztálya,
Brassó.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Jó állapotban levő Fordson-
traktor kétfős ekével, sürgősen
eladó. Derestye 91. vendéglő.
13943

Új tejcentrifugák alkalmi ár
mellett eladók. Brassó, Vár-u.
98. Hermann. 13962

Átköltözés miatt egy valódi
barokk-hálószoba, valamint
más butor darabok jutányos
áron eladó. Megtekinthető 7-9
2-4 és este 7-9. Brassó, Vár-
ucca 39. földszint, Mandl. 13973

Eladó jókarban levő Chrysler
autóbusz, esetleg koncesz-
zióval. Bővebbet Hirsch, Bras-
só, Kórház-ucca 47. 13970

A Baia Eforiei Scolare Bras-
só, Porond-ucca 4. sz., keres
megvételre vaskasszát, kisebb
nagyságban. 13971

HIDMÉRLEG üzemfelhagyás
miatt nagyon olcsón eladó.
Cím 13955 sz. alatt a brassói
kiadóban.

NAGY FASZIN és fából ké-
szült istálló olcsón eladó. Cím
13955 sz. alatt a brassói kiadó-
ban.

Egy 200-300 kgr-os MÉR-
LEG megvételre kerestetik.
Cím 13955 sz. alatt a brassói
kiadóban.

Allást nyer

Gyógyszerészeti osztállyal is
bíró drogeria keres hozzáértő
eladót (nőt). Ajánlatok: Dro-
gerie Florescu, Bacau külden-
dők. 13934

Jólmenő pékség Bodolán és
Brassóban kiadó, helybeli eset-
leg eladó. Értekezni Brassó,
Str. Aurelian 20. 13864

Elsőrendű nőifordrást keres-
sek azonnali belépésre. „Cos-
metica“ Bucuresti, Sftu Con-
stantin 3. 13918

Csinos reprezentáló pincér-
leány azonnal beléphet. Aján-
latokat képpel Hellwégfurdó,
Csikszereda. 13961

Keresek nőtlen szakképzett
munkaszerető molnárségédt,
ki felmagas malom önálló ve-
zetését vállalja. Fizetés pró-
baidő után, megegyezés szer-
int. Jelentkezni Pünkösti, Sa-
tulung 700. 13974

Garanciaképes ügynökök,
jól jövedelmező cikk elhelyezé-
sére, főlvetetnek. Cím 13975
sz. alatt a brassói kiadóban.

Pipereszappangyár keres a
toilette- és mosószappanok
gyártásában jártas nagyobb
gyakorlattal rendelkező szap-
panfőzőmestert, ki tökéletes
parfümeur is. Ajánlatok „Szap-
panfőzőmester jelégére a Bras-
sói Lapok kiadóhivatalához ké-
retnek. 13978

POSZTÓGYÁRI lerakat jól
bevezetett részletügynököket
keres Háromszék, Csik és a
szomszédos megyék részére.
Csak jobb urak jelentkezze-
nek. „Biztos megélhetés“ jelé-
re Rudolf Mossehoz, Arad.
13977

Lakás

Napos, világos nagy szoba,
központban, üresen vagy buto-
rozva kiadó. Brassó, Kapu-u.
8. Energia. 13807

Kiadó azonnal Brassóban,
Kapu-uccában, földszinti ud-
vari három szép helyiség nagy
kíráttal, üzletnek, vagy iro-
dának. Cím 13808 sz. alatt a
brassói kiadóban.

KÜLÖNÁLLÓ, modern ház,
2 szoba, előszoba, furdószoba,
konyha, augusztus 15-től ki-
adó. Értekezni Rákossy, Bras-
só, Vasut-ucca 13. 13894

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

BRASSÓI LAPOK nyomdavidualatának kiadása és cselelő nyoma, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 840, évente 1600 lej

megbízások levételére és fizetések átvételére ienti, helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza Dán Dániel, Gerő Sándor

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Dás: Str. S. Barnaui 10. (Ostian Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17 Hunyad- és Alsófehérmegye részére **Kolozsvár:** Str. Duba-arilor 7. (vott Timár-ucca) (Neumann Ignác) — **Marosvásárhely:** Benjámín Árpád Szentgyörgy-ucca 6 — Marostordamegye: Szabó Jenő Címe: Marosvásárhely. Strada Reghiului 10. — **Nagyszeben:** Strada Turnului 13. (Szigetváry László) — **Nagyvárad:** Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — **Szatmár:** Rácozy-ut 37 (Kertész László) — **Szatmár- és Máramarosmegyék részére:** **Szilágysárhely:** (Halleria Érné) — **Temesvár:** Gyárváros, Tigris-ucca 4. (Halmágyi Pál). — **Torda:** Str. Regele Ferdinand 25 (Dánas István).

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

A legolcsóbb cserépkályhák és
Zsolnay Faience fal-burkolat-
lemezek, terrasszo padló-lapok
legújabb mintákban, nagy vá-
lasztékban, mélyen leszállított
árakon. — Kályhaátrakások és
javítások, csak a

TERACOTTA
cserépkályhakerakataknál

BRASSO,
Strada Patriarchul Miron 8
(Gyár-ut)
Telefon 794. Telefon 794.

Szabó Márton
Brassó, Hosszu-u. 74.

Speciálisan berendezett autó-rugó üzem
Kész rugók raktáron. Javítások gyorsan készülnek. — Rugók a legújabb módszer szerint ruganyosítottak
Mélyen leszállított árak!

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagy-
raktár a Brassói Lapok Könyvostá-
lyában. Kérje díjtalan árjegyzékünket!